

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
5-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, május 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A válasz.**
- A képviselőház ülése.**
- Wlassics Gyula a tanszabadság mellett.**
- A kínai mozgalmak.**
- Vita egy felelőzés miatt.**
- Megszökött konzul.**
- Asszonyt egy lóért.**
- A Barnum-láz után.**
- Statárium egy gimnáziumban.**
- Az olasz király eltűnt.**
- Kiskatonák ünnepe.**
- A falusi erkölcsök.**
- A magánvadász felelőzése.**
- Tárca: A kalap.** Irta: Pauli K.
- Regény-Csarnok: Dawson bankja.** Irta: Treumann József. Fordította: Hevessi Jenő.

A válasz.

Arad, május 7.

A nap eseménye kétségen kívül az a válasz, melyet Wlassics Gyula közoktatási miniszter a képviselőház mai ülésén Zichy Aladár gróf interpellációjára adott. Ez az a válasz, melynek pár napi késedelmét a rossz nyelvek úgy magyarázták, hogy a haladék nem a miniszter betegsége miatt állott be, hanem mert felsőbb intelem folytán nem lehet, nem szabad a miniszternek kielégítő választ adnia, s azért beteget jelentett.

A mai válasz — az ő liberális színezetére való tekintetből — bátran cáfolatául vehető a fönt jelzett föltevésnek, de azért — valljuk be őszintén — dacára a nagy külső sikernek, nem elégitett ki. A kérdésben levő ügynek rendkívül nagy és több oldalú elvi jelentősége a miniszter

válaszában a tanszabadság dicsőítésének akademikus méltatásán túl egyebet követelt volna: oly elhatározások, oly intézkedések hirül adását, melyekkel már rég elejét kellett és lehetett volna venni az interpelláció tárgyát képező visszaéléseknek és ime még most se esett róluk csak egy szó is.

Elismeréssel adózunk a miniszter ügyességének, melylyel a sötétség lovagját letorkolta, és mi legyünk az utolsók, akik Wlassics Gyulának a mai nap küzdelmében jól kiérdemelt babéraiból csak egy levelet is letépni akarnánk. Igaz volt ő a válaszában és elmés, oly mértékben, mely a győzelmet — ha nem is olcsóvá, — de mindenesetre könnyűvé tette oly ellenfelekkel szemben, kik a ráfogás, a ferdítés fegyverével harcoltak ellene. A Pikler ellen emelt vádak alaptalansága már azóta különben is nyilvánvalóvá lett, s a jogikar felolvasott véleményadása e részben minden további szó vesztegetését fölöslegessé tette. Találó volt a miniszternek az ellenzék gunyos megjegyzésével szemben, — melyet a tanszabadság védelmének olcsó diadalára tett — adott ama válasza, bárha Magyarországon mindig olcsó volna a tanszabadság védelmének diadala!

Valóban ugyanezt kívánja minden felvilágosodott ember és hazafi, és bizonyára egy azon érzelmek között sóhajtott fel a miniszterrel, hogy Isten ments attól, miszerint *filozófiai tanítások felett a parlament esküdtszék-szerűleg ítélkezze!* Mert hát ez bizony a gondolat szabadságának

szavazás alá való bocsájtását jelentené oly időben, amelyben a szabadeszmék világa felett alkonyul s a sötétség országa terjed.

De vajon nem vagyunk-e máris benne abban az időben, ahol a parlament egyes bölcsészeti előadások tartalma fölött ítélkeznek? Vajon nem szavaztak-e már is egy ilyen dolog fölött, mikor a miniszter választát a parlament többsége tudomásul vette? Hátha nem lett volna meg a többség? A kedvező kimenetel nem változtat a küzdelem természetén semmit. Vajon nem az idők jele már is, hogy a sajtóban és a folyosón annak a föltevése szállhatott világgá, hogy a miniszter beteget jelentett, mivel a Zichy interpellációjára adandó válaszában Piklert nem volt szabad megvédelmeznie.

Mi e pletykában eleitől fogva nem hitünk, annál kevésbé hihetünk benne most, a válasz után. Aláírjuk, miként említettük, hogy a miniszter Piklert csakugyan megvédelmezte *ez alkalommal*, de nem tett megnyugtató ígéretet és kijelentést arra nézve, hogy az egyetemen meghonosodott klerikális és reakcionárius üzemeket meg fogja szüntetni, az erőszakos kihágások vakmerő alakjait szigorúan meg fogja büntetni, szóval, hogy a budapesti tudományegyetem keretén belől alakult miazmatikus morotvákat ki fogja száritani.

Mert szép az a szép szó, de immár a tettekhez is égető szükség van, különben attól lehet félni, hogy azok a miazmak csakugyan megölik a tanszabadságot, és rövidesen végkép megbénítják azt a kart, a mely hivatva van — *rendet csinálni.*

TÁRCA.

A kalap.

Irta: Pauli K.

A történet négy személy intim körében játszik, kik közül azonban csak hárman lépnek föl cselekvőleg.

A legelső, legfontosabb és legfőbb személy köztük gróf Tellerström, ez a Nordkapon délvideki anyától született svéd, kinek atyja Norvégiából származott. Párisban született, vagyont Jáva szigetén szerezte s Archangelszkben nősült meg.

Az asszony, a kit Archangelszkben vett el a másodsorban legfontosabb személy. Az ő élettörténete nem oly internacionalis, mint a férjéé, de még mindig oly atyával dicsekedhetik, kinek Vácott nagy gabonakereskedése volt s oly anyával, ki Bosznia-Bródbau zsemlyéket árult. — Azután Archangelszkben hálókötő-műhelyt nyitottak s ezzel vagyont szereztek.

Az elbeszélés harmadik személye Sprungfeder Edmund báró. Az ő története a legegyszerűbb. Berlinben született és nevelkedett, megelégedve azzal a foglalkozással, hogy vagyont örököljön s hogy a mások feleségét néha úgy tekintse, mintha az övé volna. Barátja volt a grófnak, a ki őt nem szevedhette, barátja volt

a grófnak, ki őt éppen e miatt elragadónak találta, sőt mi több, barátja volt a kis Moine-nak is.

Moine a negyedik fontosságú személy ebben az elbeszélésben. Szeretője a grófnak s története még egyszerűbb, mint a báróé. Nem volt sem apja sem anyja, lelenc volt, a mi öröklött tulajdonságnak látszott a családjában. — Vagyont tehát nem örökölhett, hanem saját magára volt utalva. — Ez azonban nem sok fejtörést okozott neki s hagyta, hogy gondoskodják róla az, a ki a mezők liliumait ruházza.

Ezt azonban csak mellékesen jegyezzük meg. — Ebben a történetben Moine (a kit azért hívtak így, mert mindig szürke ruhában járt) nagyon néma szerepet játszott. Személyesen nem is lép fel, sőt nem is beszélnek róla.

A gróf nem beszélt róla, legalább nem a felesége jelenlétében, mert tudta, hogy a felesége mindent tud. De a gróf nem beszélt róla a báró jelenlétében sem, mert az volt a rögeszméje, hogy a báró alkalmilag megcsalja őt Moine-nal.

Ez okból a báró sem beszélt Moineról a gróf jelenlétében, mert tudta, hogy ez neki fájdalmat okoz. De a grófné jelenlétében sem beszélt a báró Moineról, mert tudta, hogy a grófné osztozik a férje gyanújában. — E tárgy miatt sokszor komoly jelenetek voltak

közük. Hogy a grófné e természetesnek (még gondolatban sem tudta másképp nevezni) a nevet a két ur jelenlétében soha ki nem mondta, azt mindenki föl tudja fogni, aki az asszonyokat ismeri. A grófné ugyanis azt hitte, hogy neki még a megvetése is megnevesítené ezt a teremest.

Egyszer a grófné meglátogatta a bárót. Bosszusan lépett be, mert a báró kissé megváratta az előszobában. Mintha gyanus szalagálást s ajtócsukást hallott volna a lakásban. Gyanakodott s gyanuja bizonyossággá vált, mikor a szalonasztalon egy ultramodern női kalapot pillantott meg. Könnyed, szürke, pókhálószzerű szövetből készült kalapot, hat szürke marabutollal s csillogó forgóval, melyben „M“ betű volt kirakva.

— Micsoda kalap ez? — támadt rá a kissé megzavarodott báróra.

— De kedves szívem, — mondá a báró összeszedve magát — hiszen ismered az én óvakodási módszeremet.

— Nem! — mondá a grófné erélyesen.

— Láthatod, hogy a kalap voltaképpen csak a te biztonságodra van itt.

— Az enyimre?

— No persze. Képzeld, hogy a férjed hirtelen féltékenységi rohamot kap, ideszalad, s követeli, hogy a lakást átkutassa, mert téged itt gyanít.

— Nos? — mondá a grófné türelmetlenül,

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 7.

Érdekes ülése volt ma a képviselőháznak. Az érdeklődés fő tárgyát Wlassics kultuszminister beszéde képezte, melyet a Pikler-ügyben Zichy Aladár gróf interpellációjára adandó volt. Az ülésnek ezt a részét külön cikkben közöljük.

Végre dülőre jutott az *Adria-javaslat* is, melyet harmadik olvasásban elfogadták.

Részletes tudósításunk a következő:

Az Adria-javaslat.

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula, Széchenyi Gyula gróf, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

A képviselőház harmadszori olvasásban is megszavazta az Adria szerződésről szóló javaslatot.

Hajdu József előadó elfogadásra ajánlja a főrendiháznak az állami gyermekmenhelyről szóló javaslatba beszótt módosítását.

Széll Kálmán miniszterelnök szintén elfogadásra ajánlja a módosítást.

A ház azt elfogadta.

A fiumei közigazgatási hatóság.

Belicska Béni előadó elfogadásra ajánlja a Fiumében szervezendő középfokú közigazgatási hatóságról szóló törvényjavaslatot, mint a mely a régi állapotokat szanalja a magyar állam tekintélyének fentartásával.

Mezőssy Béla kijelenti, hogy a javaslatot, mint amely csak provizorikus intézkedéseket tartalmaz, nem fogadja el és az egész fiumei kérdés rendezését óhajtja, amit már a pártja 30 év óta sürget. Határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint a kormány utasítás-sék, hogy az egész fiumei kérdést rendező törvényjavaslatot terjeszsen be. (Helyeslés a szélbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök csodálatosnak tartja Mezőssy felfogását e kérdésben, ő egyszerűen ellenzi a javaslatot és arról szót sem szól, hogy e javaslat rendezi a magyar alkotmány épségben tartásával Fiume legégetőbb ügyeit, hogy ez a javaslat közelebb hozza Fiumét az anyaországhoz. Fiume közjogi állásáról már elmondta nézeteit. Ma Fiumében helyreállt a normális, törvényes rend és véleménykülönbség már egyáltalán nincs az anyaországhoz való ragaszkodás tekintetében.

Fiume igenis corpus separatum, de közvetlenül Magyarországhoz és nem Horvátországhoz tartozik. E felett kétség sincs. (Tet-

szés.) Ez a javaslat Magyarország szuverenitásának teljesen megfelelel és a magyar állam-eszme, valamint Fiume érdekeit szolgálja s ezért annak elfogadását kéri.

Mezőssy kijelenti, hogy semmiféle provizorikus jellegű javaslatot nem fogad el.

A javaslatot általánosságban és aztán minden vita nélkül részleteiben is elfogadták.

Holnap a képviselőház nem tart ülést. Csütörtökön a delegáció tagjait választják meg.

Wlassics Gyula

a tanszabadság mellett.

(Válasz a Pikler-ügyben.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 7.

A mai képviselőházi ülés iránt óriási volt az érdeklődés. Már 10 órakor zsu-folásig megtelt a karzat különösen hölgyekkel és egyetemi ifjakkal. Természetes, hogy a mai szenzáció: Wlassics miniszter válasza iránt érdeklődtek.

Ez volt az oka annak is, hogy a szintén erősen megtelt völgy nem is érdeklődött a fiumei javaslat iránt, a melyet alig fél óra alatt gyorsan letárgyaltak, Ekkor került sorra a Pikler-ügy.

Izgatott mozgolódás között állott fel a kultuszminiszter és aztán nagy csendben aratta egyik legszebb diadalmát, a mely egyszersmind a liberalizmusnak volt egyik legfényesebb diadala és dicsősége. Az egész jobboldal zajos tetszése között és a szélbal asszisztáló helyeslése mellett védte meg a tanszabadságot.

A választ Zichy Aladár gróf komikus replikája után nemcsak a jobboldal, de a szélbal is tudomásul vette. Csak a néppárt zajongott, a mi könnyen érthető.

Az ülésnek ez az érdekes része a következőképp folyt le:

Elnök: Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ur kíván válaszolni Zichy Aladár gróf interpellációjára! (Általános mozgás.)

Wlassics miniszter mindenekelőtt kijelenti, hogy nem hiszi, miszerint volna hazafias ember Magyarországon, a ki fel nem háborodnék, ha igaz volna az, hogy egy tanár, bárki legyen is az, a haza, nemzet és vallás ellen izgatna. Ebben az esetben minden tanár kötelesség-szegést követne el.

Már eleve meg volt azonban győződve arról, hogy ez a dolog tévedésen, félreértésen alapul. Mégis felszólította Pikler tanárt, hogy nyilatkozzék. Pikler nyilatkozatában *határozottan kijelenti, hogy a haza, vallás, nemzet ellen az idézet szavakat, sem ahhoz hasonlítok, sohasem mondotta.* (Élénk helyeslés.) Szóló önmagában véve már teljes hitelességet tulajdonított e nyilatkozatnak, de mégis hivatkozik Piklernek összes volt és jelenlegi tanítványaira, a kik mind bizonyítják, hogy a sérelmesnek tartott kijelentéseket Pikler sohasem használta. (Élénk tet-szés.)

Égy dologról azonban biztosítja a Házat és minden polgárát a hazának s ez az:

A mennyire nem haboznék a tanítás bármely fokán álló tanerőt a legerélyesebben megfenyíteni, ha vétene a haza s a nemzet ellen, épügy a leglelkiesmeretesebben fogja mindenkor védeni a szabadságok legnemesibekét: a *tanszabadságot.* (Hosszas, zajos helyeslés jobbról és a szélbalon.)

Ez azonban tartalom nélküli keret volna, ha a *szellemi szabadságot meg nem védennék:* (Hosszas zajos helyeslés, éljenzés és taps.) A választ tudomásul venni kéri. (Zajos helyeslés.)

Zichy Aladár gróf: Öszintén sajnálja, hogy a tanszabadság olcsó védelmével aratott a miniszter olcsó diadalt. (Derűtség jobbról.) A Pikler nyilatkozata nem elégíti ki, mert azt kutatja, hogy milyen szellemű az a tanítás?

Folytonos gunyos derűtség és ellenmondás között idéz azután Pikler előadásából és tankönyveiből, miközben azt mondja, hogy Pikler a magyar nyelv ellen is izgat . . .

Fáy István: Ez nem járja!

Major Ferenc: Ez magyar ember! Botrány!

Olay Lajos: Nem értik meg.

Meszlényi Pál: Hazafiatlanságokat hirdet.

Zichy gróf kevesebb tudományt, de több vallásosságot akar és hazafiságot. A választ nem fogadja el. (Tetszés a néppárton.)

Wlassics Gyula kultuszminister: A mi az olcsó diadalt illeti, azt kívánja, hogy a tanszabadság megvédése mindig olcsó diadal legyen Magyarországon. (Zajos helyeslés.)

Filosofiai munkákat egy parlamentben esküdtárszerüleg megítélni nem lehet. Isten mentsen is meg ettől. (Zajos helyeslés jobbról, taps.)

mert nem tudta, hogy a báró hova akar kilyukadni.

— Ezt csak nem tilthatnám meg neki.

— Hát nincs hátsó lépcsője? — mondá a grófné.

— Persze, hogy van, csak hogy a féltékeny házas ember erre gondol legelőször s miután oda egy barátját állítja . . . nem, nem, az én eszközm biztonság s megnyugtatóbb. Képzelve csak . . .

A báró fölvaltva tegezte és magázta a grófnét. Maga sem vette észre, de a grófnének pár-szor föltűnt.

— Tehát képzelje, hogy a férje betoppanna. Tudja, hogy mit tennék? Udvariasan kinyitnám az ajtót s egész lamentálására csak ennyit felelnék: sajnálom, de nem ereszthetném be a belső szobáimba, mert, a mint helyesen gyanítja, növendégem van. — Csak nem kívánhatja, hogy ezt a nőt megmutassam önnek. Fájdalom, nem az ön felesége. De megmutatom annak a nőnek a kalapját s remélem, hogy a saját felesége kalapját ismeri. Azután mutatni fogok neki egy idegen kalapot, emberem vidám szívvél távozik s a feleségének éks-zert vesz.

— Hazugság! — mondá a grófné.

— Hát lehetséges, hogy nem vesz neki éks-zert.

— Ezt a kalaphistóriát gondolom.

— De drága barátóm!

— Nallgasson.

— Abban a szerencsés helyzetben vagyok,

hogy nem muszáj hallgatnom. Győződjék meg maga s meg fogja látni, hogy az igazságot mondtam.

E szavakkal a báró kinyitott egy fali szekrényt s egész arzenálját mutatta a női kalapoknak.

A grófné meghatva nézett a tántoríthatatlan jóbarátára, ki a szinte végzetessé vált szürke kalapot finom mosolylyal akasztá föl a szekrénybe, aztán barátnőjének kalapját gyöngéden levette s szintén odaakasztá.

Alighogy ez történt, a folyoso csengetyű-jét nagy vehemenciával rántotta meg valaki. A báró föltekintett s a grófné elhalványuló ajkakkal suttagá:

— A férjem.

— Ostobaság! Kérem, menjen be ebbe a szobába s viselje magát teljesen nyugodtan. Felelek érte, hogy semmi baja sem fog történni.

Bevezette a grófnét a melléktérembe, azután kiment a folyosóra, ajtót nyitni.

Csakugyan a gróf volt. Összeráncolt homlokkal tartott a báró felé s köszöntés nélkül mondá:

— A feleségem itt van — tudom biztosan.

— Téved, gróf ur.

— Nem tévedek, láttam, mikor ebbe a házba belépett.

— Mégis téved gróf ur. Láthatott egy asz-szonyt belépni, azt nem tagadom. Azt sem ta-

gadam, hogy az én lakásomon is van egy asz-szony de ez nem az ön felesége.

A gróf rekedten nevetett.

— Legyen szives, mutassa meg ezt a hölgyet.

— Ezt csak nem kívánhatja komolyan, — mondá a báró. — De miután évek óta barátok vagyunk, teszok valamit, a mi ugyan nem felel meg a becsületkódex törvényeinek, de azért menthető. Megmutatom önnek annak a hölgynek a kalapját.

— Minek? — kérdezte a gróf, a ki nem értette mindjárt a dolgot.

— Legalább felületesen ismeri a felesége kalapját. Csak meg fogja ismerni a kalapot, ha a felesége?

— Meg, mondá a gróf megkönnyebülve.

A báró nyugalma nagyon jótékonyan hatott rá.

A báró berohant a szobába, — kirántott egy kalapot a szekrényből s átnyújtotta azt a grófnak.

Sárga baret volt, lila szalaggal, kék tollakkal és zöld szegélylyel.

— Nem, ez nem a feleségem kalapja, — mondá a gróf. — Igazságtalan voltam iránta s ön iránt. Bocsásson meg. — S hatalmasan meg-rázta a báró kezét. — Ugy-e számíthatok a diszkréciójára!

— Becsület dolga! — mondá a báró, a kézszeritást erősen viszonzva.

De föltette magában, hogy az esetet még aznap este elmondja a klubban. A gróf távo-

Az pedig nem kérdés, hogy vajon ő helyesli-e Pikler tanait. Attól is mentse meg az Isten a minisztert, hogy minden tanár tanait helyeselni kelljen. Idéz különben Piklertől két mondatot, az egyik az evangéliumot magasztalja, a másik Széchenyi István irányát. Felolvassa a jogikar véleményét Piklerről, a mely igen dicsérőleg, magasztalólag és elismerőleg nyilatkozik róla és rendes tanárnak ajánlja. Kéri újból a választ tudomásul venni. (Zajos helyeslés.)

A ház a választ óriási többséggel tudomásul vette s ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A Panama-csatorna eladása.

New-York, máj. 7. Egy washingtoni távirat szerint a kolumbiai követ, a ki ott a Panama-csatorna társaság érdekeit képviseli, azt ajánlotta a csatorna-bizottságnak, hogy becselőket küldjenek ki a csatorna-társaság tulajdonának megbecslése végett az Egyesült-Államoknak leendő eladás esetére.

A végnélküli háború.

Fokváros, máj. 7. A burok Detuinnél, Kenhardtól nyugatra és a Swartkopnál, Brandoleitól délre 15 mérföldnyire táborot ütöttek és sáncokat emelnek Fokföld közepső vidékein. Scheper, Malanes Hugo csapatait az angolok erősen szorongatták és végül kényszerítették, hogy visszavonuljanak dél felé. Creve őrnagy, a ki Kruitzingert üldözi, Driefonteinnel harcra keveredett vele. Az ellenség öt halottat és 29 lovat hagyott a csataféren. Kruitzinger kommandójának egy része Reynernél felgyújtott egy élelmiszereket szállító vonatot.

Keeksdorp, máj. 7. A burok, a kik egy ideig megszállva tartották Hartebeestfonteint, elhagyták hadállásaikat és különböző irányban visszavonultak. Delarey kommandójának nagyobb része dél felé, másik része észak felé ment.

zott, a báró nevetve tért vissza barátjához. Nagyon tetszett neki a dolog, hogy oly programszerűen folyt le az egész. Abban azonban nagyon tévedett, mikor azt hitte, hogy a grófné is osztozkodni fog az örömben. Barátja nagyon izgatott halvány volt s hazakivánczolt.

Az a lehetőség, hogy fölfedezik, hirtelen feltárta előtte az egész veszedelmet, a melyben forgott, sőt egyszerre rájött helyzetének méltatlan voltára s nagy szájalom fogta el a férje iránt.

Hiába igyekezett őt a báró visszatartani, kiszakította magát karjai közül, odarohant a szekrényhez, kikapta találmára a kalapját s elsielt. Félajultan veté magát egy bérkocsiba s haza hajtattott.

A gróf pár perccel előbb szintén hazatért s a véletlen úgy akarta, hogy külön-külön ajtón bár, de egyszerre lépjenek a szalonba. Mikor a házastársak egymást megpillantották, mind a ketten halálos rémülettel rezzentek össze. Az asszony azért, mert mikor a tükörbe pillantott, látta, hogy nem a maga kalapját hozta el, hanem egy idegen, szürke kalapot, melynek forgóján az „M” betű csillogott. A férfi pedig azért, mert az első tekintetre látta, hogy a felesége fején lévő hat marabu-tollas kalap ugyanaz, — melyet csak tegnap vett ajándékba az ő édes kedves kis Moinejának.

A kínai mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Washington, május 7.

Itt megerősítik azt a hírt, hogy Amerika abban járhadzik, hogy egész Kínát megnyissák az egész világ kereskedelme előtt.

Sanghai, május 7.

Az itteni kereskedelmi kamara tiltakozó átiratot intézett a berlini, párisi, londoni és new-yorki kereskedelmi kamarákhoz a pekingi követeknek az ellen a javaslata ellen, hogy a vámokat emeljék fel, mert az ilyen intézkedés ellenkezne az érvényben levő szerződésekkel.

London, május 7.

Az alsóház tegnapi ülésén Cranborne külügyminiszter több kérdésre azt válaszolta, hogy most arról folynak a tanácskozások, miként vehetné fel Kína legjobban a kártérítési követelések megfizetésére szükséges pénzt a nélkül, hogy bevételi forrásait meg kellene bénítania. Döntés mindaddig nem történt. A kormány értesülései szerint egy hatalmasság sem kívánja a rizs vagy más élelmiszerek megadóztatását. Arról is értesült a kormány, hogy az orosz kormány nem mondott le arról a szándékáról, hogy Mandsuriát kiüríti, de a fokozatos kiürítésre vonatkozólag Kínával folytatott tárgyalások megszakításakor kijelentette, hogy Mandsuria ideiglenes megszállását most még fenn kell tartania. (Gunyos helyeslés az irek részén.) Mandsuria teljes visszaadása csak akkor következhet be, ha Kínában megint normálisak lesznek az állapotok és ha Kínának olyan kormánya lesz, a mely Oroszországnak garanciákat képes adni arra nézve, hogy a zavargások ismétlődni nem fognak. Egy másik kérdésre kijelentette a miniszter, hogy az angol-német egyezmény nem vonatkozik Koreára.

Dillon azt kérdezi, igaz-e, hogy Csili tartomány megszállott kerületeiben a rendtelenség olyan, hogy még Peking környékén is rosszabb állapotban van a közbátorság, mint a megszállás óta bármikor.

Cranborne azt válaszolja, hogy a kormány értesülései ezt az állítást nem erősítik meg. A kormányok különben most a csapatok egy részének visszavonásáról tanakodnak. — Azt mondja továbbá a miniszter, hogy az angol konzulok jelentései szerint vannak ugyan forgalomban bizonytalan hírek, a melyek a jangce-völgyi tartományokban esetleg támadható zavarokról szólnak, de határozott adatok nincsenek erre vonatkozólag. Az angol csapatok parancnokait mindenről híven informálják.

Dillon kérdésére azt mondja Cranborne, hogy Tuan herceget életfogytig tartó börtönre ítélték, a melyet Turkesztánban kell kitöltenie. Az ítéletet végrehajtották és megígérték, hogy a büntetést soha sem fogják megváltoztatni. Tungfusziangot száműzték Kanszuba, a hol várja büntetését.

Vita egy felebbezés miatt.

(A közigazgatási-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 7.

Arad város közigazgatási bizottsága ma délután négy órakor tartotta havi ülését a városháza kistermében. A gyűlésen Urbán Iván főispán elnökléte alatt jelen voltak:

Salac Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Kádas Kálmán tanácsnok, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Meszlényi Antal dr. kir. ügyész, Pozsgay Lajos dr. főorvos, Keller Izsó kir. főmérnök, Gál Lajos helyettes pénzügyigazgató, Barabás Béla dr. Csiky Károly árva-házi elnökhelyettes, Ring Vilmos, Schusster Illés dr., Steinhardt Mór dr., Hegedüs László, Perger János dr., Müller Károly és Marschall Lajos dr.

Az ülés megnyitása után Salac Gyula kir. tanácsos polgármester felolvasta havi jelentését, melyet lapunk más helyén részletesen közlünk.

Azután az egyes szakelőadók tették meg szokásos jelentéseiket, melyek különös érdekességet nem tartalmaztak. A pénzügyigazgató jelentésében előadja a múlt hónapban befizetett adók 325.000 koronával haladják meg a március havi befolyt adóösszeget. Majd Meszlényi Antal dr. kir. ügyész referált az aradi törvényeszéki fogház lakóiról.

Ezek után Institoris Kálmán főjegyző veszi át a szót. A legelső referált ügye, mely alapján véve nem valami nagy közérdekességgel bíró dolog, egy óra hosszat foglalkoztatta a bizottságot és igen heves vitatkozásokra adott alkalmat.

A Szárazér-társulat egy felebbezéséről szólt a referáda. A társulat azt kérvényezte a polgármesteri hivataltól, hogy az élővízcsatornában tiz bolgár-kereket helyezhessen el, a viz emelése céljából. A polgármester erre megadta az engedélyt, azonban azzal a kikötéssel, hogy a bolgár kerekeket csakis a viz jobb partján helyezheti el a társulat. Ezt a határozatot megfelebbeztek a közigazgatási bizottsághoz.

Miután a főjegyző elreferálta az ügyet, Müller Károly állt fel szólásra. Kifogásolta a határozatot, amennyiben szerinte a viz szomszédságában levő földtulajdonosok kihallgatása nélkül nem hozhat a polgármester határozatot ez ügyben.

Salac Gyula polgármester azt mondja, hogy a környéken más birtokos nincs, mint Arad város és azt hiszi, hogy az ő személyében a város eléggé képviselve volt a tárgyalások alatt.

Müller Károly heves beszédben támadta a polgármester intézkedését, mire éles vita fejlődött ki Müller Károly és a polgármester között. Már-már a személyes térre terelődött a szóharc, mikor Urbán Iván főispán lecsendesítette a vihart.

A vitatkozás aztán nyugodtan folyt le, minden további incidens nélkül. A bizottság a polgármester határozatát megerősítette és a társaság kérelmét elvetette.

Hat órára járt az idő, mikor a bizottság elhagyta a tanácsstermet.

Megszökött konzul.

(800,000 korona váltóadósság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Az osztrák főváros legelőkelőbb társaságai-ban pár nap óta egyébről sem beszélnek, mint egy konzul botránjáról. A nevét is hamarosan szárnyra vették s tegnap már uton-útfélen beszélték, hogy a spanyol konzul megszökött Bécsből, mert hitelezői már nagyon szorongatták.

Egyelőre még nem lehet tudni, vajon igaz-e, hogy a konzul csalásokat is követett el, de szélteben híresztelték, hogy a büntetés elől menekült. Bécsi tudósítónk értesülése szerint, feljelentés eddigelé még nem érkezett a megugrott konzul ellen.

A spanyol konzul pazarul berendezett vil-lában lakik Bécs egyik elővárosában. Diplomáciai szolgálata nem tulságosan foglalta le. Hetenkint kétszer-háromszor ment be a hivatalos helyiségbe s rövid idő alatt el is végezte összes teendőit.

Pénzügyi helyzete a legutóbbi időkig a legkedvezőbb volt, mert két év óta nő s neje egyik leggazdagabb bécsi magánzónak a leánya, aki nagy hozományt hozott férjének. A konzul is tekintélyes jövedelmet tudott csinálni magának bor- és parafa üzletéből. Dacára ezen nagy jövedelmének, költséges passziói felemész-tették minden keresményét.

A konzul ur e hó elsején járt utoljára

irodájában azóta nem látták. Távozása 800.000 korona váltóadóssággal van összefüggésben.

De még nagyobb baj is van: elsikkasztott 160.000 koronát, mit neki egy L. B. nevű előkelő diplomata adott valami ügyletre.

A megszőkött konzul hat év előtt került Bécsbe, mint követségi titkár. Szimpatikus modoráért hamar megkedvelték, úgy, hogy a bécsi társadalomban vezérszerepet játszott. Neje egy bécsi magánzó egyetlen, gyönyörű szép leánya s házasságuk a lehető legboldogabb volt.

A mult szerdán azzal távozott a férj, hogy Prágába utazik, de mikor neje telefonon kérdezősködött utána, azt a választ kapták Prágából, hogy ott a konzul nincs és oda nem is érkezett.

Tartozásai a börze spekulációkból származnak. Családja attól fél, hogy a konzul öngyilkos lett szégyene miatt, noha az sem lehetetlen, hogy Spanyolországba utazott azért, hogy gazdag rokonaitól pénzt szerezzen s rendezze adósságait.

A konzult a spanyol kormány nagyon szerette, amit leginkább bizonyít az, hogy csak rövid idő előtt tüntették ki egy magas rendjellel.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: New-York szépe, operette. Cleo de Merode vendégfelléptével.

Csütörtök: A bor, színmű.

Péntek: San-Toy, operette.

Szombat: San-Toy, operette.

Cleo de Merode.

— A kis szökevény. —

Csak a mesében vannak olyan tüneményes teremtmények, mint aminővé a nem épen diskrét francia újságok tüntették fel a bájos Cleot, a párisi nagy opera volt táncosnőjét. Lábainál heverték a párisi arany-ifjuság legjobbjai, azután a felső tizezer legelőkelőbbjei, majd vérbeli hercegek, végül egy trónnak fel-séges ura.

Igy olvastuk nem mesében, hanem újságokban Cleo de Merode-ról, a táncosnőről, ki nek minden varázsereje a lábujjhegyben van, a gráciájában, arcának bájában.

Nem csoda, ha annak hírére, hogy ez a tüneményes alak nálunk a szinkörben fel fog lépni, a közönség szinte megrohanta a pénztárt és a Barnum-láztól még áthatva sietett ezt az újabb pikantériát élvezni.

Ki is maradna otthon, mikor egy hajvisélet megteremtője, egy világra szóló hírnevű táncosnő, egy királyi szívet hevesebb dobbanásra készítő bájos nő ide jön hozzánk, a nagy világtól annyira félreeső kis zugba.

Ez a csodaszerű tünemény tehát megjelent a mi színpadunkon és szemtől-szembe láhattuk őt, a legdivatosabb frizurát, pazar ékszereit és a varázserejű nőt kecsesen táncolva, lejtve a különböző táncokat.

Cleo de Merode, mint nő, nem hazudtolja meg a róla zengő himnuszokat. Szép nő, formája, alakja egy költemény istennőjéé és ez már minden érzéket lebilincselő tulajdonság. Egy gyönyörű nő mindig kecses, mindig okos, sőt szellemes és annak gyengesége és fogyatékosága is mindig erény és kitűnőség. Ezt már a mi gyarlóságunk ilyenek rajzolja és képzele. Ez a gyarlóság a nő-imádó francia nemzetnél élénken van kifejlődve és hozzá leginkább hasonlítunk mi magyarok is, azért ép oly élénk a mi lelkesedésünk is Cleo de Merode iránt, mint a franciáké.

De az isteni Cleo nem a szépségével akar reánk hatni, hanem a művészetével. Ő maga

is azt mondta, hogy nem szépségének, hanem művészetének hódolt a belga király és ez tette őt boldoggá. Tehát a táncművészetével akarja a világot meghódítani Cleo. Előre kell bocsátanom, hogy nem érzem magam ebben a művészetben szakértnak, szakszerűen tehát a bájos Cleot nem volnék képes megbirálni, de nem is kell ehhez komoly szaktudomány. A tánc, ha kecses, ha bájos, elragad, ha művészi, lebilincseli azt is, ki sohasem táncolt, ki annak technikáit nem is érti. Szakemberek ugyan azt irták róla, hogy nem nagy művésznő, mi laikusok nem boncolhatjuk, nem taglaljuk Cleo táncművészetét, de bevalljuk, hogy annyi kecsességet, annyi bájt kölcsönöz minden egyes mozdulatának, melyek gyönyörűséget szereznek a szemnek. Lehet, hogy van a táncművészetnek még magasabb foka is, sőt valószínű is, de nem tánctechnikáról, hanem táncról ad nekünk magasztos leckét ez a bájos nő.

A közönség csodálta különböző táncait; azok persze, akik a táncot úgy értelmezik, hogy annak akrobataszerűnek kell lenni, hogy a táncoló lába csavarszerűen csavarodjék, a test a gumiember módjára hajoljon hol előre, hol hátra, azok Cleo de Merode-ban csatlakoztak. Ezek nem vonják meg a határvonalat a testgyakorlat és a táncművészet között és ezek nem is fogják megérteni Cleo de Merode művészetét.

A vendégművésznő *A kis szökevény* keretében mutatta be művészetét. Erről azonban nem emlékezünk meg ez alkalommal bővebben, csak *Felhő* Rózsit emeljük ki a környezetéből, ki ma is kedves volt szerepében. A többitől csak annyit, hogy kár volt, hogy őket nem szöktette meg egy vándorló olasz énekes banda Ajaccióba.

Carolus.

* *San-Toy* bemutató előadása pénteken lesz A diadalmas sikerű operettre, még április hó elején kezdett készülni a társulat *Békési* karmester tanítása mellett, azóta kitartó szorgalommal folytak az ének- és zenep próbák. A színpadi próbák is régen folynak már, *Polgár* Sándor vezetése alatt. Az előadás a népszínház mintája szerint fog nálunk is lefolyni. Két felvonásra való pompás díszlet készül Budapesten az exotikus operetthez, mely holnap érkezik meg Aradra. A jelmezek a színházi szabóműhelyében készülnek *Zombori* Imre főruhátáros vezetése alatt. *San-Toy* kiállítása és a gondos előadás révén előre láthatólag oly népszerű műsor darabja lesz az idei nyárnak, mint a tavalyinak *A görög rabszolga* és a télnek *A kis szökevény*.

* *Cleo de Merode* második felléptére is nagy közönség lesz. Annyian vették meg már ma a jegyeket. A táncosnő a *Newyork szépe* minden képében jár el egy számot. Csütörtökön utazik el Aradról.

* *Blaha Lujza örökös szerződése*. Ma este lépett fel először *Blaha* Lujza asszony a budapesti Nemzeti színházban, mint annak örökös tagja. Az előadás rendkívül fényes, ünnepi volt, az összes jegyeket már egy hét előtt elkapkodták. Blaháné a *Tündérlak Magyarhonban* Marcsáját játszotta, melyben 30 év előtt lépett fel a Nemzeti színház deszkáin. Előadás előtt *Beöthy* igazgató üdvözölte a művésznőt s kívánta, hogy érezze magát jól új otthonában. Blahánét előadás alatt folytonosan tapsolták, minden énekszámát megismételtették. — Egy óriási babérkoszorút s 12 kisebb koszorút nyújtottak fel neki. A tapsolók közt ott ültek egy páholyban *Pálmai* Ilka és *Küry* Klára is. Blahánénak tudvalevőleg lejárt a Népszínházzal kötött szerződése s most örökös tagja a Nemzeti színháznak. Az örökös szerződés szerint *Blaha Lujza* 12.000 korona tiszteletdíjat fog

kapni évenként. Az örökös szerződéshez egy kiegészítő szerződést fognak csatolni, éppen úgy, mint *Jászai Marinál*, amely szerint *Blaha Lujza* havonként négyszer köteles játszani.

* *Nincs szubvenció*. *Kassa* város köztörvényhatósági bizottsága elhatározta, miszerint felír a miniszterhez és megkéri, hogy az ottani színházat évi 24.000 korona szubvencióban részesítse. A város a közgyűlési határozat értelmében el is járt s felírt *Szell* Kálmán miniszterelnökhöz, a kassai színészet érdekében. Azonban nem lett ennek semmi eredménye, mert a miniszter most leírt Kassához, amelyben tudatja, hogy szubvenciót nem ad.

* *Strausz Ede nagybeteg*. A bécsi udvari zeneigazgató, *Strausz* Ede három hét óta veséjében súlyosan megbetegedett s azóta fekszik. Állapota igen válságos, mert gyomor bajjal komplikálódott a betegsége.

Asszonyt egy loért.

(A lovak boldogja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 7.

Arról tud a história, hogy országot ígértek egy loért (szerencsére csak ígértek, de nem adták meg), azonban, hogy husból és vérből való asszonyt cseréltek volna ki loért, erre még nem volt eddig példa.

Mert most már van. Itt történt a közelben, Szegeden. Egy felsőtorontáli német község aludt-
véri svábjá a hőse, aki olyan flegmával végezte ezt a cserekereskedést is, mintha csak más-nemű jószágáról lett volna szó.

A sváb nem volt már fiatal, de öreg sem. Negyven esztendővel java korában van az ember, még ha *Bohn* Klószinak is hívják. Klósz nem törődött a világon semmivel, mint a loval. Ilyen remek állatokat nem is igen lehetett látni az egész vármegyében, mert földes ura, a Herr Graf is tőle vásárolta be a parádés szürkéit.

Klószinak azonban felesége is volt, egy szépséges huszonnégy éves nyulánk germán asszony, aki beletemette lobogó vérenek minden indulatját a barontenyésztés hasznos foglalkozásába.

Az urával alig váltott néhány szót. Nem ugyan azért, mintha nem szerették volna egymást, csak úgy, sváb szokásból. A német farkodik a szóval, gyöngédséget csak legénykorában tanusít, mihelyt pedig magára vette a házasság jármát, egyszerre megkomolyodik és nem érőleg többé.

Igy élt a Klósz, meg a hites társa Katarina s rakták a garast félre a — rokonok számára minthogy az ég nem áldotta meg aprósággal a frigyüket.

Az öreg sváb néha elkalandozott napokig s csillogó szemekkel tért haza. Ilyenkor a kocsí hátuljára rendesen oda volt kötve egy, vagy két paripa, gyönyörű pej állat, amely szebben beszélt az ő szemében minden Demosthenesnél.

Történt azonban, hogy Klósz ma reggel bement Szegedre is. Holnap kezdődik ugyanis a vásár, hátha talál ott valami kedvére való lovat. Hogy mennyibe fog kerülni, az mellékes, hiszen telik bőven s csak bele kell nyulnia a bugyellárisba, amelynek rétegeiben bankó bankó hátán lapul.

Amint pedig járta az utcákat — ezuttal az asszonyt is elhozta magával, had lásson világot — egyszerre lónyertés üti meg a fülét. Klósz figyelni kezd, nézi, merről jön a hang, aztán valami végtelen gyönyörűség futja át a szívet. Az egyik felsővárosi ház udvarán egy két éves csikó bomlik s formás mivoltával egyszerre megbabonázza a sváb szívet.

Erre már be kellett menni, mint ahogy be is ment. Csinos sugár legényember jön feléje, gazdája a portának s megkérdezte, hogy mit akarsz német?

Klószi vakargatja a fejét, aztán kipöki:

— Tetszik nekem ez a ló, hogy adod el?
A magyar legény csak mosolygott.

— Nem eladó ez sógor, magam gyönyörűségére neveltem.

Közben pedig, a míg a német gyönyörködve szemlélte a paripát, az 5 szeme is odatapadt az asszonyra. Micsoda formás állat! Hát azok a sötét szemek, a melyek babonázó ellentétjét képezik a sötét szőke hajnak! Álmodozásából a német szava rázta fel.

— Háromszáz forintot adok érte, fizetem az áldomást is, azonnal.

A magyar emben ezuttal is csak mosolygott tovább.

— Mondtam már, hogy nem eladó. Kedves állatja volt szegény édesapámnak is, a kit tavaly temettünk el.

A német csaknem kirgrott a bőrből a bosszúságtól s azt hitte, hogy a gazda fel akarja srófolni az árát.

— Legyen hétszáz korona. Ennyit megér, de többet már nem.

Majd látva a makacsságot rövid tíz perc alatt felszökött ezer koronára. Aztán megnézte a lovat az udvar mindegyik sarkáról, odalépett hozzá, megtapogatta a szügyét, lábát, megkínálta cukorral a paripát s hogy az állat már futni kezdett utána, az eredménytelen alkuvás elkeserítette.

— Azt a krucifikszát nekije! Enyém lesz a ló minden áron!

— Tied lehet, ha ellopod, — volt erre is a flegmatikus válasz. — No, de ha már is vannak kentek, kerüljenek beljebb egy pohár jó borra.

A sváb bement, hátha ital mellett engedékenyebb lesz a magyar! Odabenn pedig ugyan csak bujdosott a pohár s folyt a szó a lovon kívül sok minden másról is. A vén sváb déltájra félig elázott már s csak úgy makogta:

— Mondj valami lehetetlen nagy árt megadom azt is a csikóért.

— Nagyot mondjak? — kérdezte a legény.

— Nagyon nagyot.

A magyar neki fohászkozott s kereste a szavakat.

— Hát add ide a lányodat érte, elviheted azonnal a csikót.

— Ugyan már ne bomolj, — mondta a sváb, — hiszen nincs nekem lányom.

— Nincs-e? Hát ez a szépséges virágszál kicsodád?

— A feleségem.

— Hát azt se bánom, add ide a feleségedet!

A szép asszony nyakig pirult. Lesütötte azt a két éjszínű drágakövet, Klószi pedig fölugrott az asztal mellől.

— Komolyan beszélsz?

— Itt a kezem, nem paksziózik.

— Akkor hát az enyém a ló, — mondta Klószi diadalittasan.

A fiatal gazda megint elgondolkodott, a mikor a sváb kirohant, hogy magával vigye a lovat, oda lépett az asszonyhoz:

— Hát magának semmi szava sincs hozzá?

A szép, életpiros arc biborba borult, a cseresznyeszáj pedig azt suttozta:

— Semmi. Mert látom, hogy kend jobban szeret engem, mint a lovát.

Mialatt pedig Kószi gyors léptekkel sietett el, nehogy a magyar megbánja az alkut, a hófehér tiszta portába beköltözött a boldogság.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi munkás dalegylet május hó 26-án, pünkösd első napján a családi nagy erdőben változatos műsorral zártkörű majális rendez. Belépti-díj: személyjegy 80 fillér, családjegy 1 korona 60 fillér. A zenét 2 zenekar szolgáltatja. Tánc kezdete délután 2 órakor. Kivonulás reggel 7 órakor a dalegylet templom-utcai fiúiskola helyiségéből.

A Barnum-láz után.

(Apró leleplezések.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Most, hogy az amerikaiak kolosszális vállalata már elhagyta Aradot, sokkal tisztábban áttekinthető az egész intézményüknek nagyszerűsége, annak óriási terjedelme s az a hatalmas apparátus, melylyel a vállalat működik. Hogy megszűnt a láz, az izgatottság, mely az egész várost ittlétük alatt uralta, nyugodtabban utána gondolhat az ember a látottaknak s ez a körülmény megadja az aktualitását annak, hogy ma is szóljunk Barnumról, meg az eseményekről, a melyek itt időzésük alatt a városban történtek.

Hogy a társulat mennyire kuláns, szinte féltékeny a hírnevére, azt legjobban mutatja a program pontos, következetes betartása. A jegyeladások körül is történt erre vonatkozólag egy igen jellegzetes esemény. Arad egyik legelőkelőbb családja a maga és a vidéki ismerősei számára jegyet akart váltatni az esti előadásra, megbíztak egy jönevű aradkereskedőt azzal, hogy váltson számukra száz darab 6 koronás páholy-széklet. A kereskedő csupa sziveségből elment a Klein-féle könyvkereskedésbe, a hol Barnumék egyik alkalmazottja árusította délelőtt a belépti-jegyeket, ott azonban megtagadták a száz darab jegy kiadását azzal, hogy ők nem engedhetik meg azt, hogy üzérkedések folytán a közönség a tényleges árnál drágábban vásárolja meg a belépti-jegyet. Az elámult kereskedő ezután kiment a waggonyár melletti térre, hogy ott próbálja megvenni előkelő megbízói számára a száz jegyet, de ott sem hitték el neki, hogy nem üzérkedni akar azokkal és hogy gazdái vannak a jegyeknek. Es nem adták ki egy summában a száz darab kártyát.

Nem alaptalanul óvakodnak azonban az amerikaiak a jegy-gseftelésektől. Megtörtént itt Aradon is, a hol a tüzoltóknak kordont kellett huzniok a jegy elárúsító főtéri bolt előtt, hogy a hordárok öt koronás jegyet hét koronáért árultak. Volt olyan, a ki nem akarta agyonszoríttatni magát a tolongásban s hozzá tolongani reggel kilenc órától délig, hanem inkább ráfizetett egy-két koronát a jegyre s ép testtel megszúrta a jegyváltást.

Hát tömémentelen pénzünket elvitt az élelmes amerikai, de az aradiaknak is csak hullott egy kis haszon. Legtöbb tiszta nyereség jutott talán a lóvasutnak, mely 1345 koronát szedett be. Ritkán is száguldoztak olyan gyorsan a lóvonatu kocsik, mint tegnap. Négy-négy kocsi járt egy fordulóra, úgy, hogy összesen huszonnyolc kocsi volt folytonosan a pályán.

A vendéglősök és kereskedőknek is jó napjuk volt. A szállodákban délfelé már nem lehetett szobát kapni, az üzletek pedig egész délelőtt telve voltak vevőkkel. Az egyik aradi női-kalap kereskedésben az utolsó fodorig minden áru elfogyott. Ugy lát-szik, hogy itt volt a legnagyobb kereslet, a kalapok körül.

Egyáltalában, mint maga Bailey is mondta, Magyarországon Pécs után Aradon hozott legtöbb jövedelmet a vállalatnak egy-egy előadás.

Még a színigazgató, Leszkay is, a ki pedig a színügyi bizottságban keservesen panaszkodott a Barnum-cirkusz bebocsátatása ellen, telt házat csinált hétfőn. De ez talán annak télaidonítható, hogy ő is ellesett valamit az amerikaiak élelmességéből: a hétfő délután, mikor a közönség ellepte a waggon-

gyár melletti teret, bódét állítottatott fel a téren és árusítottatta az Ooskay-jegyeket. Meg is telt a szinkör. Sőt az sem következett be, a mit Leszkay megjósolt, hogy napokig üres háza lesz a Barnum-hatás folytán. Ma is megtöltötte a közönség a szinkört.

És most mondjunk el egy-két intimitást. Nem érdektelen megemlíteni, hogy az a csinos fiatal hölgy, ki az előadás utolsó számában a római kuruszokon versenyt futtat, nem lovarnője a társulatnak, hanem — felesége a sajtóiroda két előkelő tagjának: *Vatkins* sajtó-irodai főnöknek és *I. W. Hamilton*-nak. Mindketten csupa kedvtelésből állnak ki a porondra ebben az egyetlen számban.

Zolino kisasszony, a delejes erejű hölgy tősgyökeres alföldi — magyar leány. Végzete szegénynek, hogy a magyarországi előadásokon ezt nem tudják róla. A kisasszony ugyanis igen szép arcú, csinos hölgy, s ha a férfiak ilyen tulajdonságai mellett néha egy-egy megjegyzést tesznek rá, persze abban a hitben, hogy *Zolino* kisasszony amerikai lévén, a magyar szót úgy sem érti: szépen le kell nyelnie a néha bizony csipős megjegyzéseket. Ő különben felesége *Youngh* Hermannak, a láncrepesztő athlétának. *Youngh* szintén magyar ember. Lakatoslegény korában *Jung*-nak hívták.

Most már azt is tudni lehet, hogy Szabadkán miért maradt el a Barnumék előadása. A nagyváradi főkapitány ugyanis — ide készülnek most Barnumék — táviratilag kérdezősködött a szabadkai rendőrségtől az ott történtek után. A szabadkai főkapitány azt a választ adta, hogy a hirtelen támadt vihar fizettette vissza a vállalattal a megváltott jegyeket.

A „föld legnagyobb látványosságá"-nak elutasása is olyan tüneményszerűen gyors volt, mint a megérkezésük. Alig hagyta el a közönség az esti előadás megkezdésekor a különlegességek és az állatsereglet sátrát, hozzáláltak a vállalat emberei a munkához, s néhány perc múlva már eltűnt a hatalmas pavillon. Sokan, akik későn értek az előadáshoz, úgy számítottak, hogy az előadás befejezése után még majd kifelé jövet megnézik a különlegességeket. Csak hogy akkor már nemcsak a csodák, de maga a sátor sem volt ott. Az elefántok az előadás elején léptek fel s onnan egyenesen a vasúthoz hajtották őket. Tíz órára már üres volt a mező, ahol harminc perccel előbb még folyt az előadás.

Ma reggel pedig már Csabán építkeztek Barnumék ép olyan nagy közönség csodálkozására, és épen olyan csodaszzerű gyorsasággal, mint tegnap reggel Aradon.

TANÜGY.

(—) A vármegyei népiskolák felülvizsgálása. *Varjassy* Arpád kir. tanfelügyelő a mai vármegyei közigazgatási bizottság ülésén bejelentett, hogy a tanfelügyelői hivatal részéről április hó folyamán a vármegye területén 118 tanítói állás vizsgálatott meg. A világosi állami, galsai, glogováci és mácsai r. kath. iskoláknál, az uj-szt.-annai községi leányiskola felsőbb osztályaiban és a galsai g. kel. román népiskolánál a legfényesebb tanításbeli eredmények találtattak. Ezzel szemben a medgyesegyházi és arad-szt.-mártoni állami népiskoláknál a tanításbeli eredmény egyáltalában nem megfelelő.

(—) Államosított községi iskolák. A soborsini községi iskola államosított, az iskolához *Arnold* János okl. tanító és *Leopold* Karolin okl. tanítónő neveztetett ki. A kovaszinczi állami iskolai gondnokság elnöki tisztségére *Reise* Ferenc dr., a nagy-varjasira *Zsided* János tornyai r. kath. plébános, a zimbróira pedig *Nacht* Viktor uradalmi erdész neveztetett ki. A németperegri r. kath. egyház, az egyház által eddig fentartott felekezeti népiskola államosítását kéri. Az államosításhoz az egyházi főhatóság is hozzájárult.

Statárium egy gimnáziumban.

(Tömeges megrovás és kizárás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Lapunk vasárnapi számában részletesen megírtuk, hogy a szabadkai főgimnázium egyik VII. osztálybeli növendéke agyonlőtte magát, mert valami ártatlan csinyt követett el, amiért kilátásba helyezték neki, hogy kicsapják az iskolából. Ugyanekkor a *Bácskai Hírlap* nyomán azt is említettük, hogy a gimnázium tanári értekezlete huszonegy intézeti növendéket már előzőleg arra ítélte, hogy esztendő végén „kevésbé szabályszerű” osztályzatot kapjanak a magaviseletből.

Ennek, mint az említett lap vasárnapi számában olvassuk, az volt az oka, hogy a tanulók egyik tanárjukat üdvözölték a nevenapján s üdvözlés után 22-en közülük betértek egy pohár borra egyik barátjuk apjának a kertjébe. Ezt besugták az igazgatónak, s ennek lett az az eredménye, hogy a tanári testület huszonegynek kevésbé szabályszerű osztályzatot fogadni egy tanulót pedig kizárt a főgimnáziumból. Ugyancsak a *Bácskai Hírlap*-ból vesszük ki most a következőket:

„Egy magasabb rangú máv. tisztviselő fiát, aki az V. osztályba jár, tanulóársai előtt az osztályban nyilvánosan arcul ütötte az egyik tanár.

A tanár ugyanis elhaladt a fiu mellett és valamit jegyzett könyvecskéjébe. A fiu szándékosan-e. vagy véletlenül, odapillantott, mit a tanár észrevett, megfordult és olyan hatalmas ütést mért a fiu arcára, hogy tántorodva elesett.

„S. helybeli gyógyszerész fia engedély nélkül ment a színházba. Ezt még azzal tetőzte, hogy az előcsarnokban cigarettázott. A besúgók bepanaszolták az igazgatónak, aki felhívta a fiu atyját, hogy vegye ki fiát, mert eltávolítják. S. nem hitte komolynak a dolgot s nem vette ki a fiut, akit néhány napra az eset után kicsaptak.”

„A múlt év végével az érettségit végzett diákok mulatságot rendeztek. Ezen résztvett T. V-ik osztálybeli gimnazista. Az igazgatóság csak most tudta meg, hogy a diák pajtásaival mulatott. Megindult az inkvizíció. A diák ismerve a szabadkai gimnázium tanári karának szigorúságát, kérte a múlt évi bizonyítványát, hogy más gimnáziumba mehessen. Az igazgató megtagadta és addig húzta a vizsgálatot, míg elérkezett a második időszak vége, amikor a fiunak legnagyobb meglepetésére, ezt írták az értesítőjébe: „kizáratt.” Most sehoh sem veszik fel.”

„A mai nap folyamán két feljelentés adott be *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, a szabadkai gimnázium belállapotára vonatkozólag. T. V-ik osztálybeli gimnazista apja tette az egyiket, kinek fiát nemrég csendesen eltávolították azért, mert a múlt évi szünidőben egyszer korcsmában volt. A másik feljelentést egy VII. osztálybeli növendéknek apja személyesen tette meg a kevésbé szabályszerű magaviseleti osztályzat miatt.”

A szabadkai gimnáziumban előfordult esetek folytán egyébként a város vallás- és közoktatásügyi bizottsága ma délelőtt rendkívüli ülést tartott, melyen a főntebbi ügyeket tárgyalta.

A szabadkai főgimnázium tanári karának tulbuzgóságához hasonló a makói főgimnázium tanári karának eljárása is. — Makó városnak ugyanis a minap tartott közgyűlésén az egyik bizottsági tag hosszabb beszédet mondott, mely-

ben arról szólt, hogy a makói főgimnáziumban a tanárok úgy osztogatják a szekundát, mint az amerikai pénzkirályok leányai a kosarat s elmondta, hogy ennek a tulságos szigorúságnak a következtében a makói szülők már alig merik a helybeli intézetbe adni a fiaikat, s évről-évre többen küldik őket más vidéki gimnáziumokba. A makói főgimnázium növendékeinek száma ennél fogva évről-évre megdöbentően fogy s az illető városatyja nem látta lehetetlennek, hogy az intézetet egyszer csak be kell zárni, mert nem lesz tanuló.

A közgyűlésen egyik tanár védelmére kelt a tanári karnak, hangoztatva, hogy csak azokat a diákokat buktatják meg, akik nem tanulnak; a közgyűlés azonban a panaszt emelő városatyja pártjára állott és kimondta, hogy bizottságot küld ki, a mely kikutassa a tömeges buktatások igazi okát.

Ez mindenesetre helyes intézkedés, mert az a gimnázium, melyben sok tanuló bukik, sokkal közelebb esik a rossz gimnázium fogalmához, mint a jó gimnáziuméhoz. Mert a gyerek nem azért jár iskolába, hogy megbukjék, hanem hogy tanuljon s rendes körülmények között határozottan az a jó gimnázium, amelyikben minél kevesebb növendék bukik meg, minthogy az ilyen intézetről látszik, hogy a tanárok nemcsak akarnak, de tudnak is tanítani. A hol azonban a tanárok nem tudnak tanítani, ott természetesen a diákok sem tudnak tanulni s a tanárok ekkor azt hiszik, az intézet nivóját mentik meg, vagy emelik vele, ha rakásra buktatják a tanulókat. Pedig hiába, mert mindenki tudja, hogy csak rossz iskolákban vannak, tömegesen rossz diákok.

Hogy a Makó városától kiküldött szekundavizsgáló bizottság mit fog kisütni, nem tudjuk, valószínű azonban, hogy az év végén szavazatokkal fogja eldönteni a tanulók osztályzatait, annál is inkább, mert legalább mi el nem tudunk képzelni olyan bizottságot, amely, akármire, az mindegy, ne „szavazna.” Sőt nem lehetlen, hogy a vizsgálat befejezése után, ha ugyan még nem volt, lakoma is lesz.

Az olasz király eltűnt

(Viktor Emánuel kalandja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Nagy ijedelmet okozott a minap az olasz király azoknak az uraknak, kikkel castelporcianói nyaralójába szokott kirándulásokat tenni. Az uralkodó eltűnt a szemük elől, mintha csak a föld nyelte volna el. Volt lótasfutás, ijedelem, kapkodás jobbra-balra. Egyszerűen oly nagy torturát állottak ki a derék urak, a mihez hasonló király miatt még nem történt. Általános volt aztán a megkönnyebbülés, mikor arról értesültek, hogy az uralkodó — nem tűnt el, csak ők veszítették el a szemük elől. Az érdekes kaland részletei a következők:

Miután *Helena* királyné örvendetes családi esemény közből áll, a Quirinából egész nap nem mozdul ki. *Viktor Emánuel*, hogy némi mozgást tegyen, sűrűn látogatja Castelporcianóban levő regényes fekvésű vadászkastélyát, a mely meggyilkolt édes atyjának, *Umbertónak* is kedvenc kiránduló helye volt.

Rendesen kora reggeli órákban könnyű kis kocsin szokott *Viktor Emánuel* ide kihajtatni kíséretével együtt. A mint megérkezik, reggelit vesz magához s azután egyedül el-étálgat a kastély körüli vagregényes erdőben. Majd ki megy a szántóföldekre s ott inkognitó elcseveg az egyszerű földmivelőkkel, jövő-menő pórokkal.

A napokban szintén így történt. Egyedül

távozott a király s meghagyta a személyzetnek, hogy fogjanak be és várjanak reá, mert rövid idő múlva visszatér, s haza mennek.

Az erdő útján sétálva, a király *Storzzi* herceggel találkozott, ki automobilen tett kirándulásról tért vissza. A herceg meglátta az uralkodót s felkérte, hogy tartson vele be Romába. *Viktor Emánuel* nem sokáig kérette magát, annál is inkább, mert még sohasem ült automobilen. Felkapaszkodott a kocsira, a herceg mellett helyet foglalt s rövid idő alatt a Quirinál előtt voltak.

A kastélybeli kíséret mit sem tudott az uralkodó távoztáról. Nagy volt tehát a rémület, midőn egészen besötétedett s a felség még sem érkezett vissza. Volt lótas-futás. Fáklya fényénél keresték az eltűnt uralkodót. Bizonyosra vették, hogy a felség vagy valami szerencsétlenségnek, vagy merényletnek áldozatul esett. Hazatérni egyikőjük sem mert, s kétségbeesve tanakodtak a további intézkedések felől.

Ekkor egyszerre csak megszólal a telefon. Az egyik lakáj a Quirinából tiszteletteljesen jelenti, hogy a felség hazaérkezett s elfelejtette a kíséretében volt uraknak megmondani, hogy jöjjenek vissza. Most tehát sziveskedjenek hazatérni.

Midőn másnap kiderült a tragikomikus eset, jót mulattak Romában a fölött. A castelporcianói kíséret azonban, mely óriási félelmet állt ki, egy csepet sem találta mulatságosnak az esetet.

HIREK.

A falusi erkölcsök.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 7.

Az *Aradviai Tanítóegylet* igazgató választmányja nemrég kiküldött egy bizottságot, melynek feladata javaslatot tenni arra nézve, mily eszközök által volna elérhető az, hogy a gyermekek erkölcsi élete a megméltelyezéstől megóvatnák.

A bizottság kiküldésére az *eleki* fiókbizottság felkérése és felhívása adta meg a kezdeményezést. Egyik fiókbizottsági ülésen ismertették azt a nagy erkölcsi züllést és romlottságot, melyben jelenleg a falusi nép nevelődik.

A ma megtartott bizottsági ülésen jelen voltak *Kovács* Vince elnöke alatt *Millig* József iskolafelügyelő, *Schill* József megyei főjegyző, *Zárai* Ödön, *Sófalvi* György, *Czirák* Márton és *Czobor* Ottó jegyző.

Az elnök az ülést megnyitva, köszönetét fejezi ki *Schill* József vármegyei főjegyzőnek, azért a szives figyelméért, melyet a kérdésnél tanusít.

Schill főjegyző ismerteti az e tárgyban tervezett szabályrendeletet, mely szerint a tizenöt évet be nem töltött gyermekeknek illetőleg ifjaknak tilos korcsmákban, vendéglőkben s más egyéb nyilvános helyekben megjelenni. A szülői felügyelet mellett étkezés céljából természetes, hogy megjelenhet. Ez a szabályrendelet közhírré téve, minden korcsmahelyiségben kifüggesztendő. Az ellene vétő 100 koronáig terjedő bírsággal, esetleg 5 napi elzárással büntethető.

Czirák Márton felemlíti, hogy nem annyira a nyilvános mulatságok, hanem egyes parasztok által hatósági engedély nélkül belépti díj mellett rendezett, ugynevezett *gyermekbálak* képezik a legnagyobb bajt, a melyekkel szemben a hatóság is bizonyos mértékig tehetetlen. Kéri a bizottságot, hogy a szabályrendeletnél erre is tekintettel legyenek.

Millig József iskolafelügyelő szól arról a

nagyerkölcsi eszkről, mely e tekintetben a papság és a tanítóság kezében van. Kéri a bizottságot, hogy ez ügyben a tanítóegylet keresse meg az egyházi főbhatóságokat, miszerint a templomban, iskolában egyaránt oktasák és világosítsák fel a népet a veszedelemre.

A bizottság elhatározta, hogy e tárgyat a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzi, selőadóvá felkéri Schill József megyei főjegyzőt. A tanítóegylet felkéri Aradmegye törvényhatóságát is, hogy a kiskorúak erkölcsi védelme tárgyában szabályrendeletet alkosson s erre a többi törvényhatóságokat is felhívja.

Fontos még az a terv is, hogy népies nyelven irt füzeteket ad ki az egyesület, melyben a népet oktatja és felvilágosítja az öt pusztító romlásról. A tanítóegyleteknél az országos bizottság útján fognak e tárgyban mozgalmat indítani.

Kiskatonák ünnepe.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 7.

A Ludovika-akadémia holnapi zászló-szentelő ünnepére, a melyen ott lesz a király az egész udvarral, lázasan készülnek. Az intézet belül is, kívül is szemet gyönyörködtető díszítéssel. Az akadémia száz meg száz ablakát a nemzeti címerek és a király monogrammjával díszítették föl.

A főkapuval szemben hatalmas diadalkaput emeltek, melynek tetején Hungária szobra áll. A diadalkapu belső és külső homlokzatán ez a fölírás olvasható: „Istennel, királyért és hazáért.”

A fölírás és a kapu oszlopzatát tömegtelen sok villamos lámpa övezi. Az ünnepség helyszínéhez vezető ugynevezett kerti kapu szintén díszbe öltözött. A kapu fölött hármasszoborcsoport áll. A középső alak Mária Ludovika királyné, kezében az intézet alapító-levélével, jobbján József nádor, balján Buttler János gróf, az akadémia legbővebbkezű alapítója. A homlokzaton pedig a királynénak az alapításkor tett következő historiai jelentőségű kijelentése díszíti:

— *Hirdesse a Nemzethez való vonzalmunknak emlékeztét.*

A kaputól jobbra és balra a falat Magyarország összes megyéinek színes címerei, köztük a király monogrammjai ékesítik. A belső és külső parkban a zászló-póznákat nemzeti színnel vonták be és az állami címerrel, meg a király monogrammjával díszítették. Az akadémia környékének házain már ma is temetelen zászló leng, az erkélyeket pedig szőnyeggel, virággal díszítették föl.

— **A holnapi közgyűlés.** Aradváros törvényhatósági bizottsága holnap szerdán délután tartja meg május havi közgyűlését. A sorrend pontjai között több érdekes tárgy szerepel. Így tárgyalni fog a közgyűlés a *Société anonyme declairage du centre* aradi légszesz világítási vállalat ama kérelme felett, hogy a vállalat helybeli részvénytársasággá alakuljon át. Két színházi ügy is szerepel a közgyűlés tárgysorozatában; egyik az *Országos Színész Egyesület* kérelme, melylyel a nyári színház bérének teljes elengedését kéri, a másik pedig *Leszkay András* igazgatóé, a ki a bérösszegnek előadásonként 40 koronával való törleszthetését kéri. Szó lesz a közgyűlésen a *siketnéma iskola* építéséről is abból az alkalmából, hogy az iskola felügyelőbizottsága javaslatot terjesztett be a tanintézet épületének kibővítése iránt.

— **A trónörökös nyilatkozata.** A Reichsrath mai ülésén zajos jeleneteket és nagy viharokat vártak. A *Ferenc Ferdinánd*

trónörökös-főherceg ismert nyilatkozatának előzetes tárgyalására kiküldött bizottság jelentése volt napirenden. Mint egy bécsi távirat hírül adja, a jelentést általános meglepetésre nagy többséggel, minden incidens nélkül tudomásul vették.

— **Pikler tantárgya eltörölve.** *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter ma érdekes kijelentést tett a képviselőházban. A Pikler-ügy tárgyalása közben kijelentette, hogy *ajogbölcsészetet eltörli a kötelező tantárgyak közül.* A második éven eddig Pikleren kívül még két tanár adott elő észjogot s kötelező tantárgy volt. Hogy helyébe mit fognak felvenni, arról nem nyilatkozott a miniszter.

— **Zákó Milán installációja.** *Pancsováról* táviratozzák lapunknak: *Zákó* Milánt, az új főispánt, aki tegnap délután 7 órakor külön vonaton Versecről ideérkezett. *Pancsova* városa a legimpozánsabb módon fogadta. A polgárság színe-java, *Mattanovich* polgármesterrel az élén, várta a temesparti vasuti pályaudvarban. A polgármester üdvözlő beszéde után a főispán bandérium által kísérve, a kivilágított és föllobogózott utcákon át, ahol a főgymnázium, felső kereskedelmi és polgári iskolák ifjusága állott hosszú sorfalat a közönség lelkes ovációi közt a városi székházban levő lakására hajtatott. A székház lépcsőjén az állami felső és a szerb felekezeti felső leányiskola növendékei fogadták. Este 8 órakor a polgárság fátylasmenetet rendezett a főispán tiszteletére. — *Radda* dr. magyar, *Nenadonics* dr. szerb és *German* építőmester német nyelven üdvözölték a főispánt, aki három nyelven lelkes szavakban köszönte meg a fényes fogadtatást. A szegedi honvédszenekar térzenét adott. Ezután társasvacsora következett a Hungária-szállodában. Az ünnepies székfoglaló ma délelőtt ment végbe.

— **Az ex-lex epilógusa.** A megyei közigazgatási bizottság ma délelőtti ülésen *Urbán* Iván főispán elnökle alatt érdekes ügyet tárgyalt. *Wenckheim* Frigyes gróf megapellálta a közigazgatási bizottsághoz az ex-lex idejéből kirótt késedelmi kamatokat. A pénzügyigazgatóság annak idején elmarasztalta a grótot a késedelmi kamatok megfizetésében. A közigazgatási bizottság azonban felmentette a kamatok fizetése alól, amennyiben a késedelmi kamatokat arra az időre nem tartozik fizetni senki. A bizottsági ülésen, melyen az előadók szokott jelentéseit hallgatták meg, *Urbán* Iván főispán elnökle alatt jelen voltak: *Dálnoki Nagy* Lajos dr. alispán, *Nachtnébel* Gyula, *Keller* Izsó, *Vargassy* Árpád kir. tanfelügyelő, *Gál* Lajos, *Schill* József főjegyző, *Keresztes* Gyula, *Meszlényi* Antal dr. kir. ügyész, *Vásárhelyi* László, *Bánhidny* Antal báró, *Solymossy* Lajos és *Králic* Gyula.

— **Elintéztett affér.** A *Pikler*-féle ügyből kifolyólag *Tóth* Aladár és *Kornfeld* Mór joghallgatók közt ma folyt le a párbaj. A felek kardal állottak ki, mindketten jelentéktelen sérülést kaptak.

— **A török „kabinet noir.”** A konstantinápolyi postaigazgatóság — mint egy táviratunk jelenti — meglehetősen szigorú intézkedéseket léptetett életbe. *Felsőbb utasítása* folytán ugyanis elrendelte, hogy a törökországi idegen postahivatalok számára érkező és általuk továbbítandó postaküldeményeket ezentul fel kell bontani és megvizsgálni, a kézbesítésről pedig maguk a török hatóságok gondoskodnak. — Ha ehhez a rendelethez az idegen postahivatalok vonakodnának alkalmazkodni, akkor *Európába* szánt küldeményeik továbbítását a török vasutak megtagadják. Ez a drákói intézkedés óriási megdöbbenést

kelt. Az idegen nagykövetek azonnal értekezletre gyűltek össze és elhatározták, hogy a rendelet visszavonására minden lehetőt elkövetnek.

— **A magyar Schenk.** A *Schenk* professzor tanának újabb felvetődése és annak a bíráltnak kapcsán, amelyben *Lenhossék* tanár a kormányozható gölya teoriáját résziesítette, érdekes és figyelemreméltó dologról értesülünk. Egy magyar orvos, dr. *Bodnár* Sándor tb. megyei főorvos *Tisza-Roffon*, szintén régóta foglalkozik a nem előzetes meghatározásnak kérdésével s vizsgálódásának eredményeiről legközelebb megjelenő munkájában fog beszámolni. Dr. *Bodnár* Sándor tévesnek mondja *Schenk* álláspontját és ebben megegyezik az embriologia jelenlegi álláspontjával s így szól:

„A nem mindenkor a petében határozódik meg és a himnek e kérdésben alárendelt szerepe van.”

Es igaza van dr. *Bodnár*nak, ha felveti azt a kérdést, mi célja lett volna a természetnek a himnimmel, ha annak ép a magzat nemére nem volna befolyása. Az, hogy a him indítja meg a női pete fejlődését, nem elegendő ok a nemek különválásának magyarázatára és a különválás jelentőségének megadására. Különböző előadásában maga *Lenhossék* is feltűnő dolognak mondta, hogy míg az utód mindent közösen örököl az apától és az anyától, éppen a nemét csak az anyától örökölné. Dr. *Bodnár* a him nem jelentségnek ezt a nullifikálását az állatvilágból, a méhek és egy darázsstaj szaporodásából vett példákkal is megcáfolja. Szóval nincs igaza *Schenk*nek, aki a uő állapotának irányításával akarja az ivadék nemét befolyásolni és nincs igaza *Lenhossék*nek, hogy az ivadék neme a himtől függetlenül már az anyában előre meg van állapítva. Logikailag és tapasztalatilag is világos hogy az ivadék neme egyképpen függ az apától és anyától, illetőleg a kettőnek egymáshoz való viszonyától. Mindaddig tehát, míg a kettő kölcsönhatásba egymással nem lép, az ivadék neméről szó sem lehet. Viszont nyilvánvaló, hogy akkor sem lehet szó az ivadék nemének befolyásáról, mikor ez a kölcsönhatás már megszűnt. Ezzel meg van szabva a nem meghatározásának ideje. A két szülő kölcsönhatásának az ideje ez, vagyis a termékenyítés pillanata. — Hogy mitől függ ekkor a nem meghatározódása s hogy gyakorolhatunk rá irányító befolyást, azt is megmondja dr. *Bodnár* Sándor az ő munkájában. Ez azonban kívül esik egy napilap keretén. De ez is elég arra, hogy dr. *Bodnár* Sándor elméletének alap gondolatát megértesse s a szakkörök bírálatára alapul szolgáljon. Mindenesetre kívánatos, hogy mennél előbb megismerkedhessünk *Bodnár* munkájának minden részletével és kiváltképp kísérleteivel, amelyekkel elméletét támogatja.

— **Iskolai építkezések államköltségen.** A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy Szápáryligeten két tanterem és két tanítói lakás, Almás-Kamaráson és Medgyes-Bodzáson egy-egy tanterem és egy-egy tanítói lakás a kincstár terhére még a folyó év nyarán felépítsék. A közoktatásügyi miniszter pedig a nagyhalmági állami népiskola tantermének kiépítésére 7600 koronát engedélyezett.

— **Időjárás, kritikus napok.** Meteor, a híres szegedi időjós, következőket írja az abnormis időjárásról: A napon foltok nincsenek s így kitörés sem történt azon, aminek folytán a hidegebb időnek valószínűsége emelkedett, amelynek f. hó 8-ikával kell bekövetkeznie. Ennek időtartama 12 nap, így a fagyos szentek dátumain is túl terjed. E kettős hatás alatt ezen hónapban e kritikus napok veszélyt hozhatnak, amiért is a szőlős gazdák és a gyümölcsstermelők résen legyenek, hogy az esetleges

fagytól amit lehet megmenthessenek. A napon kitörés még 8-án is lehetséges, ami ha megtörténik, e fagyos szentek jól imádkoztak, mert e kitöréssel elimádkozták a veszélyes fagyot.

— **Vasut a hegyen.** Drezdából írják, hogy a Coschvitz-noschvitz új hegyi pályát ma adták át a forgalomnak. A hegytetőről indított első vonatban *Frigyes* Ágost herceg ült fiával. A vonat akadálytalanul ért a völgybe.

— **A német trónörökös az egyetemen.** A német trónörökös a bonni egyetemen megkezdte a tanulást. A német lapok természetesen hűségesen feljegyzenek minden apróságot, ami a trónörökös egyetemi életében felmerül. Először, hogy épp oly rendesen jár az előadásokra, mint a többi diák, éppen olyan padban ül, mint a többi, épp úgy jegyez a saját kezével, mint a többi. Ha belép a terembe, odaül, ahol éppen hely akad. Katonai kísérelője sohasem ül mellette, hanem tőle távol foglal helyet. A minap *Kohn* Immanuel mellé ült a trónörökös. Előadás közben leejtette a ceruzáját és *Kohn* fölemelte. A trónörökös rendkívül szívélyesen mondotta:

— Köszönöm.

Legérdekesebb azonban a német lapoknak az a jelentése, hogy amióta a trónörökös eljár az előadásokra, a termék zsufolásig tömve vannak, mert mindenki szeretné közelről látni a császár fiát. A professzorok később majd sóhajtván emlegetik.

— Egyszer volt csak Bonnban a trónörökös:

— **Ovodák a szőlőtelepen.** Az arad-csálai állami szőlőtelepen, a hová hetven munkáscsaládnak gyönyörű új épületekbe való letelepítése most van folyamatban, a földmivelésügyi miniszter mintaszerű iskolai és külön óvodai épületet emeltetett. Ugy az iskola, mint az óvoda f. év szeptember havában megkezdte működését. A telep ügybuzgó és hazafias igazgatójának, *Kosinszky* Viktornak javaslatára a tanító és óvónő részére a rendszerezésen kívül igen jelentékeny külön javadalom biztosított.

— **Lövöldöző pap. Magyar-Bánhegyesről** írják a következő feltűnést keltő esetet: Egy fiatal ember a templom és parókia épület közötti téren haladt keresztül. A parókiahoz tartozó telken szép orgonafák diszlenek. A fiatal ember leszakasztott az orgonafáról egy kis ágacskát. Meglátván ezt az ablakon keresztül a szent atya, elkezdte a fiatal embert a legbecsmányabb módon szidni. A fiatal ember nevetve ezeket mondá:

— Mennyit hozzak helyette plébános ur?

No ez aztán olaj volt a tüzre. A szent atya elkezdte a fiatal embert torkaszakadtából szidalmazni. A fiatal ember csak nevetett. A szent atya erre a nyitott ablakból kétszer lött a fiatal emberre. Szerencsére a lövések közül egy sem talált.

— **Tűzvész emberhalállal.** Nagyváradi tudósítónk írja, hogy a szomszédos Csokaj községben ma óriási vihar közepett tűz ütött ki. Sok ház és melléképület leégett, a kár igen nagy. Az egyik lakóházba egy *Horváth* Tódor nevű gyermek beleégett.

— **Egy tanító durvasága.** Az arad-szt.-mártoni állami iskolánál alkalmazott *Szentirmai* Vilmos tanító gyenge 6—7 éves tanítványokkal szemben oly durva bánásmódot, az iskolai gondnoksággal szemben pedig oly tiszteletlen magatartást tanusított, hogy a vármegye közgazgatási bizottsága a tanító ellen a legszigorúbb fegyelmi eljárást indította meg.

— **Hamis tizesek.** Hivatalosan megállapították, hogy *Szász-Sebesen* hamis tizesbankjegyek vannak forgalomban. A különben sikerült hamisítványokon az a könnyen felismerhető hiba van, hogy a magyar oldalon a sorozatszámok kissé félretolva vannak rányomva. Ezenkívül a vörös szín állítólag valamivel sötétebb, mint az igazi bankjegyeken.

— **Halálozás.** *Pályi* Károly magy. kir. államasuti alkalmazott elhunyt 27 éves korában. Temezése holnap. f. hó 8-án fog a Vesselényi-utca 40. számú házból végbemenni.

— **Drága pofonok.** *Schrötter* bécsi udvari operaénekest a járásbírósg egy pof miatt, melyet egy szobaleánynak adott, nagy pénzbüntetésre ítélte. A szobacicus szolgálója volt egy híres bécsi táncosnőnek, akivel *Schrötter* benső barátságban volt. A pof a táncosnő lakásán csattant el. A pofozkodó operaénekest 600 korona pénzbüntetésre és 20 korona fájdalomdíj megfizetésére ítélte a járásbírósg. A másik eset szintén Bécsben történt. *Kareis* udvari tanácsos, volt osztrák képviselőt ítelték el egy pof miatt, melyet: kutya, gazember, bitang s még ehez hasonlóan ékes szavak kíséretében adott a Ronacher-kávéházban *Strausz* Lipót kereskedőnek. Az ítélet 200 koronára szól.

— **A szultán rendelete.** A legutóbbi szelamlík ünnepen, mint ismeretes, egy csapat német turistának kellemetlensége akadt az ünnepély folyamán. Ebből kifolyólag a szultán szigorú rendeletet bocsájtott ki, hogy ezután idegeneket a szelamlík ünnepélyre ne bocsátsanak.

— **Valami készül Oroszországban.** Londonból táviratozzák: A Times-nek jelentik Pétervárról: A rendőrség néhány nap óta rendkívül sok embert tartóztatott le és sok iratot kobzott el, amely kiváló állásu embereket kompromittál. A legutóbbi negyvennyolc óra alatt több száz embert fogtak el, de az állítólag fölfedezett mozgalom vezetőit még nem tudták kinyomozni. Tegnap proklamációt osztottak szét, amelyben nagy munkás-felvonulást hirdettek a Nevski-Proszepeken.

— **Megszökött szerelmesek.** Barcsa Anna 15 éves décsfalvi (Udvarhely m.) leányka, aki megyéjéből ment Budapestre, hogy szőnyegárulással keresse meg a kenyerét, találkozott földijével, *Forgács* Gábor 23 éves uj-székellyi szőnyegárussal. A fiatalok megszerették egymást, de a leány anyja nem egyezett bele a házasságukba. A fiatalok erre tegnap Erdély-utca 9. számú lakásukról megszöktek. A rendőrség megállapította, hogy a szerelmesek a Bécs-felé menő hajóra ültek.

— **A bányász halála.** *Liebl* Ferenc husz éves resica-bányai munkás ma leszállott a bányának Széchen-tárnájába, a hol a boltozat leszakadt s az aláomló kövek maguk alá temették a szerencsétlen munkást. Holtan húzták ki a romok alól.

— **Öngyilkos pénzhamisító.** *Paksról* táviratozzák, hogy a rendőrség ma letartóztatta ott *Varga* Pál és nejét pénzhamisítások miatt. Átkisérték őket a délután folyamán a járásbírósg börtönébe, ahol *Varga* felakasztotta magát. Az őrség azonban idejekorán észrevette az öngyilkosságot és *Vargát* levágták a szíjjáról és átkisérték a szegzárdi törvényszék börtönébe.

— **Lázongó betegek.** A szegedi közpórházban már másodszer zendülnek fel a beteg nők, akiket leginkább utcai csavargásokban talál a rendőrség. A napokban *Kormányos* Anna, a multkori lázadás vezetője ismét föllázította a vele egy osztályban levő nőket. Vacsora közben tört ki a kórházi forrongás. A sorsukkal elégedetlen betegek az edényeket össze-vissza csapkodták és fenyegetőzni kezdtek, ha nem engedik ki őket. Az ápolónők megrettenve hagyták el a termet és értesítették a rendőrséget, mely megindította a botrányban résztvevők ellen a vizsgálatot.

— **Verekedés a temetésen.** *Komba* Pál budapesti kocsiat, akit szombaton reggel 2 óra 40 perckor Rákos-Palotán harmadmagával elgázolt a rákosi rendező pályaudvarról jövő tehervonat, ma délután temették el nagy botrány kíséretében. A szerencsétlenül járt kocsi özvegye egy fővárosi, a vasut igazgatósága pedig egy upesti temetkezési vállalatot bizott

meg a temetéssel. Persze egymás tudta nélkül. A fővárosi *Entreprise* előbb érkezett az upesti temetőbe, mint a vasut által megbízott *Hatosi*-féle vállalat. Mindketten el akarták temetni a halottat. Egyikük sem engedett s végül *alaposan elverték egymást*. A hatalmas verekedésnek a pap közbenjárása vetett véget.

— **A farkasvadászat áldozata.** Székesút község lakosságát néhány hét óta egy farkas tartja izgalomban. A lakosság, *Spatareu* János tanítóval az élén elhatározta, hogy a fenevadat ki fogja irtani. Föl is fegyverkeztek és a farkasok keresésére indultak, de fenevadat sehol sem leltek. Mikor hazafelé indultak, *Spatariu* tanító fegyvere véletlenül elsült s a löveg egy *Urzu* Partenie nevű odaváló lakos szemébe fúródott, a ki most súlyosan sérülve a temesvári kórházban fekszik.

— **Egy örült rémtette.** A Berlin közelében fekvő *Pariendorf* községben ma véres eset történt. Mint lapunknak táviratozzák, *Bobbe* János szivaráruló agyonlőtte két fiát és takarítónőjét, azután pedig önmagát végezte ki. A rémes tettet pillanatnyi elmezavarban követte el.

— **Késelő jóbarátok.** *Tichler* Károly, *Horváth* Pál vasesztergályosok és *Tichler* József kútfuró Ujpesten, a villamos vasut mentén összevesztek, majd kést rántva elő, összeszurkálták egymást. Mind a három súlyos sebeket szenvedett. *Horváth* Pált és *Tichler* Károlyt a Károlyi-kórházba vitték, *Tichler* Józsefet pedig *Löwy*-utca 3. szám alatti lakásán ápolják.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész *Templom* utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Feltűnő,** hogy rendkívül elegáns, díszes nyakkendők csupán egy koronaért adatnak el *Porter* Vilmos koronás áruházában Aradon, az *Andrássy* téren, a Központi szálloda épületében. Csak is a nagy forgalom és az olcsó beszerzési források teszik lehetővé azt, hogy a koronás áruház raktárára folyvást érkeznek a legérdekesebb és szebbnél-szebb újdonságok.

— **Öngyilkos fogoly.** *Zwitzauból* írják, hogy az ottani törvényszéknél pár nap óta fogva van egy hetes, kit azzal gyanúsítanak, hogy gazdáját, *Thon* Károly vendéglőst meggyilkolta és kirabolta. A fogoly tegnap egy őrizetlen percben kiszabadult zárkájából s futásnak eredt. Az örök a szökést észrevették, mire a fogoly beszaladt egy házba, zsebébe rejtve tartott revolverét kihuzta s agyonlőtte magát. A megérkező örök már csak holttestét találták.

— **Szőnyegek,** takarók, butorszővetek, löpökrócok legjobb, legolcsóbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása nagyban és kicsinyben a hirneves 81 év óta fennálló *Joanovits Döme* cég (Bpest. Váci-utca 25.) A legszebb perzsa és smyrna szőnyegekből és más különleges újdonságokból állandóan nagy raktárt tart.

— **Különös kedvezményt** nyújt oly osztálysorsjegyvásárlóknak, kiknek sorsjegyei ki nem huzatnak, az ország legnagyobb osztálysorsjegyelárusító helye: a Nemzeti pénzváltó-részvénytársaság Budapesten. Prospektust a nevezett intézet kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Arad a mult hóban.

— A polgármester jelentése. —

Arad, május 7.

Salac Gyula kir. tanácsos polgármester április hóra vonatkozó jelentését a következőkben terjeszti be a köztörvényhatósági bizottsághoz:

(Közegészségügy és népesedés.)

A közegészségügyi viszonyok az előző évhez viszonyítva javultak. A betegülések, valamint a halálozások száma csökkent. A légzőszervek hurutos lobs és gümőkóros bántalmait mutakoztak legsűrűbben; gyakori volt azonban kívül a csusz. Az influenza néhány súlyos esettel észleltetett. A heveny fertőző kórfarmák gyérültek. A kanyaró járvány e hóban már csak 11 esettel jelentetett be. A vörheny már gyakrabban mutakozott, amennyiben 21 új esetben észleltetett. Más ragályos kórfarmák nem mutakoztak

A trachomás betegek száma volt március hó végén 12; szaporodott 6. gyógyult 4, maradt 14. A kórházban kezeltetik 12, idegen 8. Elhalt összesen 107 egyén, 49 férfi, 58 nő. Az elhaltak között helybeli 69, idegen 8. Baleset következtében meghalt 3, öngyilkosság előjött 2, halva született 2. A városi lakosság halálzási évi aránya 1000:22.0. A megyei közkórházban ápoltatott 449 egyén, az izraeliták kórházában 5, összesen 454, ezek közül gyógyult 147, javult 74, meghalt 26. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 99.

A népesedési viszonyokban változás nem állott be. Élve született 132 gyermek, 72 fiu, 60 leány; törvényes 112, törvénytelen 20. A születések évi aránya 1000:29.3. Házasságkötött 27.

(Rendőri és iparügyek.)

A személy- és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A 56 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettei 31 esetre nézve kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál március hóról elintézetlen maradt 84 ügy, április hóban befolyt 189, elintézés alatt állott összesen 273, ebből elintéztetett 181, tárgyalás alatt maradt 92. Letartóztatott, részben előállított 93 egyén, ezek közül elintéztetett 75, a bíróságnak átadatott 6. Kiutasított 19. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 15. Letartóztatva volt 148 egyén, eltoloncoltatott 18.

A bejelentési hivatalnál bejelentetett 1512 beköltözés és 1293 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 10 egyén. Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 638 cseléd és 2 gyári munkás. A vendéglőkben szállva volt 795 utas. A szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 24, büntetett 11 cseléd.

(Iparügyek, szegények.)

A kapitányi hivatalnál, mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 18 iparos, 13 kereskedő, iparát áthelyezte 3 iparos, 5 kereskedő, megszüntette 6 iparos, 8 kereskedő. A tanonc lajstromba bejegyeztetett 6 iparos, 7 kereskedő tanonc; felszabadult 6 iparos, 3 kereskedő tanonc. Iparkihágási ügy tárgyalatott 39, büntetett 8 iparos, 15 kereskedő. Munkakönyvvel jelentkezett 59, ideiglenes igazolványt nyert 3, azzal jelentkezett 7 segéd.

A városi szegény ápolóházban elhelyezve volt 59 egyén, kibocsátott 1, meghalt 1, április hóban felvétetett 2, maradt e hó végén 97. Elémezésükre 2900 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér szelgáltatott ki. A havi segélyben részesített szegények száma volt 181, április hóban felvétetett 7, a segély megszüntetett 47-nél, maradt e hó végén 641. A város közönsége által tartott árva és lelenc gyermekek száma volt 17. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt március hó végén 133, áprilisban anyjának visszaadott 3. Más helyre vitetett 1, maradt e hó végén 129.

(Katonai ügy, adó.)

A községi bíróságnál elintézetlen maradt március hó végén 3 ügy, áprilisban befolyt 1145, összesen elintézés alatt állott 1148, ebből elintéztetett 1148. Végrehajtás foganatosított 174, árverés tartatott 2.

A katonai ügyek szabályszerűen vezettek Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 162 közös hadseregbeli és 68 honvéd tartalékos. Önként besoroztatott 5. A póttartalékba áthelyeztetett 1. Fegyvergyakorlatra behivatott tartalékos 96. A háztulajdonosok terhére beszállásoltatott 616. A város terhére vendéglőkben elszállásoltatott 2 tábornok, 6 törzstiszt és 18 főtiszt. Előfogát kiállítottatott 1 esetben.

(Adó és egyebek.)

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó 22413 kor. leiratott 3555 kor. 77 fill. összesen 25968 kor. 77 fill. hadmentességi díj 659 kor. 93 fill., jog- és bélyeg illeték 1702 kor. 92 fill., községi adó 10828 kor. 07 fill. leiratott 22622 kor. 66 fill., összesen 32450 kor. 73 fill., utadó 1754 kor. 61 fill., leiratott 6699 kor. 42 fill., összesen 8454 kor. 03 fill., átírási díj 1308 kor. 92 fill., iparkamarai díj 195 kor. 53 fill., idegen közadó 1205 kor. 26 fill., leiratott 10217 kor. 16 fill., szárazérszabályozási költség 111 kor. 54 fill., csatornázási költség 5039 kor. 40 fill., leiratott

1191 kor. 91 fill., összesen 6231 kor. 31 fill. Az árvapénztár forgalma volt bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 505403 kor. 07 fill., kiadása 28251 kor. 91 fill., maradvány 477151 kor. 16 fill.

A házi pénztár bevétele volt 123799 kor. 04 fill., kiadása 105746 kor. 85 fill., maradványa 18052 kor. 19 fill., Az utépitési alap bevétele volt 23142 kor. 23 fill., kiadása 1131 kor. 36 fill., maradványa 2200 kor. 87 fill., A különféle alapok bevétele volt 852316 kor. 43 fill., kiadása 86388 kor. 80 fill., maradványa 766327 kor. 63 fill., köveztvám befolyt 4707 kor. 42 fill., helypénz 5319 kor. 42 fill. összesen 10026 kor. 84 fill. Kiadás volt 2161 kor. 90 fill., maradt tiszta jövedelem 7864 kor. 94 fillér.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelesített 36 drb. folyadék mérték, 735 drb. hordó, 28 drb. száraz tárgy mérő, 6 drb. mérleg, 3 drb. súly, Hitelesítési díj befolyt 467 kor. 28 fill. Az állategészségügy kielégítő volt. A ragályos állatbetegek közül a takonykór észleltetett.

TÖRVENYKEZÉS.

A magánvádlo felebbezése.

(Elvi határozat a kir. táblán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Igen gyakran megtörtént az utóbbi időben az, hogy olyan esetekben, mikor a királyi ügyész az ítélet ellen felebbezett és a főügyesség a felebbezést visszavonta, az amagánvádlo aki ennél fogva nem ad be felebbezést, vagy aki szintén felebbezett a főtárgyaláson, de az ügyész hasonló értelmű lépése után felebbezését be nem nyújtotta, elesik a felebbezésben számára biztosított jogorvoslat lehetőségétől. Az új büntető perrendtartás szavait ugyanis eddig így magyarázták a felsőbb bíróságok és ennek következtében a magánvádlo felebbezését nem vették ilyen esetekben figyelembe. A budapesti ítéltő tábla büntető tanácsai ezen az anomálián segitendő, ma Oberschal Adolf táblai elnök vezetése mellett tartott értekezletükön a következő teljes ülési határozatot hozták:

1. Ha az első fokon hozott felmentő ítélet ellen a királyi ügyész részéről bejelentett felebbezést a királyi főügyész, vagy pedig maga a királyi ügyész visszavonja, a sértett felebbezése az ügy másodfoku elbírálásánál figyelembe veendő.

2. A sértett köteles felebbezési nyilatkozatát az ítélet kihirdetésekor határozottan kijelenteni, amiből következik, hogy a felebbezési jognak pusztán fentartását kifejező nyilatkozata figyelembe nem jöhet és hogy a mennyiben a kellően megidézett sértett az ítélet kihirdetésekor felebbezését be nem jelentette, felebbezésének beadására újabb határidő nem tűzhető.

A határozat további része helyesnek mondja, ha az első bíróságok erre nézve kitanítják a feleket és egyúttal figyelmeztetik arra is, hogy alaptalan felebbezés esetén az általa okozott költségekben el is maraszthatók.

§ Gyilkos földbirtokos. Szakaly tolnamegyei község nagykorcsmájában február 2-án véres verekedés volt. A mulatók között volt Tóth Balázs jómodu birtokos is, a ki az egyik asztalnál kártyázókat felszólította, hogy hagyják abba az ördög bibliájának forgatását és inkább ők is bor mellett mulassanak. Tóth Balázs annyira gyűlöli a kártyát, hogy végre kikapta a kártyázók kezéből és késsel vágdosni kezdte. — E közben Szóke István megragadta Tóth Balázst, aki azután kését oly mélyen döfte Szóke mellébe, hogy az még ott a korcsmában meghalt. Ezt az esetet május 6-án tárgyalta a szerszárdi kir. törvényszék mint esküdttörvényszék és az esküdtek verdiktje alapján Tóth Balázs birtokost három évi börtönrre ítélte.

§ Ügyvédek egymás ellen. Ismeretes az elkeresedett küzdelem, amelyet Perlaky Kálmán budapesti ügyvéd ellen folytatott volt kliense és jóbarátja Gály Lajos maganzó. Egész sereg bünyefitő feljelentést tett Gály volt ügyvédje ellen. Ezeket a feljelentéseket Gály megbízásából mostani ügyvédje, Lederer Márton dr. szerkesztette s adta be. Perlaky erre Lederer Márton ügyvéd ellen panaszt emelt az ügyvédi kamaránál azon a címen, hogy Lederer dr. jobb meggyőződése ellenére csinálta Gály nevében ezeket a feljelentéseket ellene, tudva azt, hogy ezek valótlan s alaposan vádakat tartalmaznak. Perlaky szerint Lederer ezen ténykedése által vétett az ügyvédi tisztesség ellen.

Az ügyvédi kamara Perlaky panaszát kiadta nyilatkozattétel végett Lederernek, aki nyilatkozott is rá, de úgy, hogy Perlaky nem köszönte meg neki. Viszondvád címen Lederer nemcsak hogy fenntartotta sikkasztási és hűtlen kezelesi vádjait nyilatkozatában Perlaky ellen, hanem még azt is kijelentette, hogy ezeket a vádakat a saját személyében is megismétli.

Perlaky értesülve ezen viszondvádról rágalmasz miatt jelentette fel Lederer Márton dr-t a budapesti büntető járásbíróságnál. Ma tárgyalta ezt az ügyet Benke büntető járásbíró. A tárgyaláson a vádlott Lederer Márton elismerte a viszondvád szerzőségét s újból kijelentette, hogy annak tartalmát most is fenntartja. Perlaky Kálmán hosszasan kezdte magyarázni a bíró előtt a közte s Gály Lajos között lefolyt büntető és polgári ügyek előzményeit. Eközben kevéssé mulott, hogy a tárgyaláson hallgató gyanút jelen volt Gály Lajossal újból össze nem kapott.

A felek kihallgatása után Fleiss Imre dr. ügyész megbízott nem látva beigazoltnak Lederer rossz-hiszeműségét, amelyvel Perlaky vádolta, a vádat eljette. Perlaky ugyan kérte rágalmasz vétsége miatt Lederer megbüntetését, de a bíró nem adott helyt kérelmének s Lederer Mártont felmentette a vád alól. Az ítélet ellen Perlaky felebbezett.

NAPIREND.

Május 8. Szerda. Róm. kath. naptár: Mihály főangy. mj. — Protestáns naptár: Mihály főangy. mj. — Görögkeleti naptár (április 25.): Márk ev. — A nap két 4 óra 17 perckor, nyugszik 7 óra 4 perckor. — A hold két 11 óra 14 perckor, nyugszik 7 óra 30 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 758.0 milliméter, délután 2 órakor 756.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $9^{\circ} + 12.0$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 21.2$. — Sél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor D. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hőemelkedés, nyugaton csapadék, zivatarok.

Május 8. Városi közgyűlés délután 4 órakor.
Május 9. Az arad-hegyvidéki esperességhez tartozó róm. kath. lelkeszek közgyűlése Buttyinban.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, május 7.

Az idő javulásával serényen folyik a tengeri vetése. Gazdáink iparkodnak az időt jól kihasználni, mert már kissé előre haladt az idő vetési munkájukhoz.

A vetések állása ez ideig még kielégítő. A rét szép zöld színt mutat. Mindenesetre tartós jó időre volna szükségünk.

A mai hetivásár elég látogatott volt és a behozott 1000 métermázsa búzát és 600 métermázsa tengerit, jól tartott áron adták el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.90—7.—
Közép minőségű buza 6.70—6.80.
Tengeri 4.80—4.85.
Rozs névleges jegyzés 6.60—6.70.
Arpa névleges jegyzés 5.70—5.80.
Zab névleges jegyzés 5.90—6.—
Az irányzat lanyhább.

— Bécsi sertésvásár. (Telefon jelentés.) Főhajtás: 13,351 darab. Ebből nehéz bakonyi 3228 darab, könnyű bakonyi 4350 darab, malac 5773 darab. Fizettek: Nehéz bakonyiért 78—81 koronát, könnyű bakonyiért 64—76 koronát, malac 56—74 korona 100 kilogrammonként. Szalonna 44 $\frac{1}{2}$ —45 $\frac{1}{2}$ korona, disznózsír 50—50 $\frac{1}{2}$ korona 50 kilogrammonként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 7.

Déltőzsde. A búzakinálát kielégítő, a vételkedv gyöngye. Bágyadt irányzat mellett néhány ezer métermáza került forgalomba, 2¼—5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek bágyadtak. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.58—7.59
Buza októberre	7.69—7.70
Rozs októberre	6.74—6.75
Zab októberre	5.57—5.58
Tengeri májusra	5.29—5.30
Tengeri júliusra	5.37—5.38
Repcze augusztusra	13.35—13.45

Zárul 5 órakor:

Buza májusra	7.57—7.58
Buza októberre	7.68—7.69
Rozs októberre	6.74—6.75
Zab októberre	5.57—5.59
Tengeri májusra	5.30—5.31
Tengeri júliusra	5.38—5.39
Repcze augusztusra	13.35—13.45

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	690.—
Magyar hitelrészvény	692.—
Leszámitolóbank részvény	440.—
Rima-Murányi vasmű részvény	499.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	690.—
Közúti vasút	569.—
Városi villamos vasút részvény	302,50

Hivatalos árfolyamok**a budapesti áru- és értéktőzsdén.**

Budapest, május 7.

Magyar aranyjáradék 40/0	117.50
Magyar koronajáradék 40/0	93.10
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasút	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeregyorsjegyek kölcsön	174.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.—
Oszták papírjáradék	98.25
Oszták járadék ezüst	97.80
Oszták járadék arany	117.60
Koronajáradék	97.25
1860-iki államsorsjegyek	141.—
Oszták magyar bankrészvény	1665.—
Magyar hitelbank részvény	692.—

IDEGENEK ARADON.

— Május 7. —

Vass Szálloda. Mayer József utazó Budapest. — Pálfi József mérnök Galsa. — Fekete József kereskedő Lippa. — Pollák Frigyes kereskedő Budapest. — Deutsch Vilmos utazó Bécs. — Mayer Armin utazó Bécs. — Siement I. igazgató Budapest. — Grosz Manó kereskedő Makó. — Scheffer I. utazó Budapest. — Arányi Dániel utazó Budapest. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Doge Julia birtokos Lippa. — Német Lajos utazó Budapest. **Nádor szálloda.** Lusanki Dániel postamester Zaránd. — Kohn József ékszerész Brád. — Gerber Handuh bérlő Brád. — Ronischer Izidor kereskedő Kujed. — Schlésinger Izidor kereskedő Paulis. — Vollmann Rusan magánzó N.-Komlós. — Vollmann Regina magánzó Székesfehérvár. — Kuruc Vilmos kereskedő Dézna. — Novák István magánzó U.-Szt.-Anna. — Budai Zsigmond magánzó Nadasd. — Beles Agoston lelkész Smánd. — Zászló Mózes jegyző Szentanna. — Drejod József orvos Mezőhegyes. — Rigler József jegyző Elek. — Veres Ferenc utazó Kassa. — Kalars Mihály gazdasz Temesvár.

REGENY-CSARNOK.**Dawison bankja.**

— Bantgyi regény. —

Irtá: **Trowmann József.**

Fordította: Hevessi Jenő. [2]

(Folytatás.)

MÁSODIK FEJEZET.

Holmes távozása után egy ideig teljes csönd volt a házban, amit végre Irma tört meg. A hátulsó lépcsőn lejtött és az udvarra osont. Ismét kiakarta nyitni az iroda ajtát, de aztán észébe jutott, hogy előbb megnézi, be van-e zárva a ház kapuja. Rémülten vette észre, hogy az erős belső retesz félre volt tolvaj és csak a závarzatból

kinyúló kis csap védi meg a kaput attól, hogy valaki be ne hatolhasson.

— Istenem, segíts meg, mert megőrülök! — rebegte.

A fal felé tántorgott, ahol néhány percig komoly töprengésbe mélyedve, megtámaszkodott. Majd hirtelen elszánta magát és erős kézzel félrevonta a csapot, úgy, hogy szabad lett az ut a házba és az irodába.

Azután szinte magánkívül futott vissza a hátulsó lépcsőhöz és fölcsietett rajta.

Körülbelül a lépcsőzet közepén ijedten megállott és megragadta a karfát.

Mintha lépteiket hallanék odafönn a folyosón suttogta.

Azt hitte, hogy a csekély zaj csak izgatott agyának a szüleménye, mert a léptek halk nese elhangzott. Fölcsietett a második emeletre.

De nem ment be ismét szobájába, hanem odasielt cselédjüknek, Godard Máriának a szobájához és csendesen bekopogtatott.

— Mária, Mária! . . . Ébren van?

Végre kinyitott az ajtó.

— Ki az? Mit akar?

— Én vagyok, Mária.

— Mit kíván, Irma kisasszony? csak tán nem beteg?

— Nem, hanem igen aggódom, hogy atyám még nincs itthon.

— Talán lent van az irodában? hiszen tudja jól, hogy többször is szokott így tenni.

— Orák óta lesem a lépteit, de még mindig hiába. Ilyen sokáig sosem marad az irodában.

— Hát hiszen utána nézhetünk! szólta a vén cseléd és lefelé indult Irmával a lépcsőkön.

Szótlanul haladtak egymás oldala mellett. Mikor az iroda ajtajához értek, kinyitották és beléptek.

Rémes látvány tárult a két nő szemei elé. A földöntött íróasztal mellett ott feküdt l'almer Manó holtteste. Halántékából vér folyt az arcán keresztül a padlóra, a hol már egész vértócsa képződött teste körül.

— Szent isten! Megölték az atyámat! sikoltott a pénztáros leánya kétségbeesetten s ereiben szinte megállott a vér ennek az izonyu képnek a láttára.

A cseléd nem rémült meg ennyire. Egy pillanat alatt fölfogta a helyzetet.

— Igen, gyilkosságot követtek el! — szólta a belékapaszkodó szerencsétlen leányhoz. De raboltak is. Nézzen oda, a pézesszekrény nyitva van!

Irma összeszedte minden erejét s odántorgott holt atyjához és térdre roskadt mellette. Majd arcába világított a pislogó gyertyával, mintha újra meg újra megakarna róla győződni, hogy ébren van-e, vagy csak álmában látja a szörnyű gyilkosságot. Aztán fájdalomtól elfuló hangon kiáltotta.

— Oh édes jó atyám! Megöltek, hogy kirabolhassanak!

— Irtóztató, irtóztató! — sópánkodott a cseléd.

— Mit tegyünk, istenem? — jajgatott a leány, kezeit tördelve.

— Jó lenne, ha a rendőrséget értesítenénk a dologról.

— Igen, tegye meg édes Mária. Aztán fusson föl az emeletre és értesítse Holmes urat.

A vén cselédleány kifutott a nyitott kapun az utcára és hangosan, amint tőle kitelt, kiáltotta:

— Segítség! gyilkosság történt!

Alig hangzott el a rémes segélykiáltás a néma éjszakában, a közel levő sarokról futva jött egy rendőr.

— Hol történt a gyilkosság? — kérdezte lihegve már messziről.

Mária azonban nem felelt. Mikor a rendőr a kapuhoz ért, már Holmes ajtaja előtt állt és bekopogtatott:

— Holmes ur! Nyissa ki az ajtót! Megölték a pénztáros urat! — kiáltott reszketve.

A szobából semmi nem hallatszott.

— Nagyon mély álma lehet! — mormogta és megragadta a kilincset.

Az ajtó kinyitott. Mária bepillantott a szobába s rögtön észrevette, hogy a fiatalember ágya üres.

— Nincs itthon? — kérdezte félhangosan és odament a szekrényhez, amit kinyitott. Megnézte ott van-e a kézi táskája. Nem találta. A másik percben már a lépcsőn termett.

Onnan kiáltotta le a reszkető leánynak:

— Holmes ur megszökött!

— Elment? — kérdezte csodálkozva Irma.

— Mondom, hogy megszökött! — ismételte a vén cseléd, különösen hangsúlyozva az utolsó szót.

— Hogy nincs itthon, az csak azt bizonyítja, hogy elment valahová, de nem azt, hogy megszökött! — javította ki a leány.

— Téved kisasszony.

— Ugyan ne beszéljen ilyeneket! — szakította haragosan félbe a leány. Bizonyosan valami kávéházba, vagy barátai körében időzik.

— De ha mondom, hogy téved. Az este is, mint rendszeren tenni szokta. visszavonultszobájába és én még néhány perccel azelőtt, hogy a kisasszony utánam kiáltott, hallottam, amint le és föl sétálgat a szobájában.

— Lehetetlen! — kiáltott a leány.

— De úgy van kisasszony. Erre akár meg is esküszöm.

— Az istenért, meg ne mondja ezt senkinek! — esdekelt Irma,

— Ugyan miért? — csodálkozott a cseléd.

— Csak! Kérem erre. Nagyon kérem!

Meg ne mondja valakinek, hogy hallottajárkálni.

— Csak tudnám legalább miért?

— Mert egy ártatlan embert esetleg bajba ránthat.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Személysz. tv. d. u. 3.56	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborszúról reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50
Soborszúról délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.30	Radnáról délután 2.36	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.20	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—		Személyvonat éjjel 10.55	
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat d. u. 4.09	Személyvonat reggel 8.38	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Borossebesről szv. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20		Személyvonat este 6.56	

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1901. évi május hó 8-án.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képből. Szöveget írta: Hugh Morton. Fordították: Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét írta: G. Kerker.

S Z E M É L Y E K:

Bronson Polgár S.	Twiddles Arkossy V.
Harry, fia Rubos A.	Violet Gray Mányai M.
Kurd Palágyi L.	Ratsi Rattatu Boda F.
Sznifkins Czákó V.	Patsi Rattatu Nemes S.
Cora, leánya Tomcsányi R.	Fricot Szabó Lajos.
Kenneth Szőke S.	Fifi, leánya Felhő Rózsi.
Blinky Bill Szadai F.	Színész Rózsahegyi.
Kissie Billik Emma.	Egy utas Sólyom L.

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Dr. Somló Armin
 ügyvédi irodáját
 Salacz-utca 7. szám alá
 (Dr. Tisch városi t. b. főorvos házába)
 helyezte át. 649

Női ruha készitési és confectio müterem megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagy-éremü hölgyközönséget, miszerint Aradon, Eötvös-utca 12. számú házban, az első emeleten egy a mai kor igényeinek megfelelő

női ruha készitési és confectio mütermet

létesittem a melyet 15 évi e szakban vágó tapasztalatom után egyedül fogok vezetni.

Midőn ezen körülményt a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozom, kérem, miszerint engemet becses pártfogásukban részesíteni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Erdélyi Andorné

női ruhakészitési és Confectio müterme 668

Eötvös-utca 12. sz. I. emelet.

Ugyanott több kiképzett varró- és tanulóleány azonnal felvétetik.

987—1901. pm.

Hirdetmény.

„Neuman testvérek“ aradi gyáros cég a trágyatelepén összegyülemelő szennyvizeknek a közegészség szempontjából való szürés általi tisztítására s az ezt környező területek felületi vizeinek külön uton való elvezetésére, valamint egyidejüleg a stagnáló vizek káros körülményeinek megszüntetésére szolgáló vizijogi engedélyért folyamodott.

Ennek következtén folyamodo kérvényét az 1885 évi XXIII. t. cz. 163 szakasza alapján, a hozzá csatolt műszaki tervekkel, valamint az ezen tervekre az aradi IX. kerületi kulturmérnöki hivatal által adott szakértői véleménnyel együtt 1901. évi április hó 19-től, május hó 20-ig terjedő 30 napra hivatalos helyiségemben közszemlére kiteszem.

Egy idejüleg a kérvény tárgyalására határidőül 1901. évi május hó 21-ik napjának d. e. 10 óráját tárgyalási helyül pedig Arad sz. kir. város székházának tanácstermét kitűzöm.

Egyben felhivom mindazokat, kik a kérdés alatti viziművek által érdekelvők, hogy a mű létesítése ellen fennforgó netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére kitétel alatt írásban, akár pedig a tárgyalás alatt szóval annál is inkább előadják, mert ellenesetben a határozat további meghalgattatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1901. évi április hó 4-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

Magy. kir. államvasutak.

58053—901. sz.

Pályázati hirdetmény

(Szerecsen-szürke posztó szállítása iránt.)

A magyar kir. államvasutak igazgatósága: mozdonyvezetői, fűtői és kocsirendezői személyzete részére az 1901, 1902, 1903, 1904 és 1905 években szükséges téli ruhák elkészítéséhez felhasználó alább felsorolt posztó és bélés szövetek szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az öt évi megközelítő összsükséglet a következő:

- 1.) 6500 meter 136. cm. széles szerecsenszürke középfinom posztó mozdonyvezetői kabátokhoz;
- 2.) 8500 meter 136 cm. széles szerecsen-szürke durva posztó fűtői és kocsirendezői kabátokhoz;
- 3.) 5500 meter 136 cm. széles szerecsen szürke durva posztó fűtői és kocsirendezői nadrágokhoz és
- 4.) 4540 meter 136 széles szürke gyapjubélés a fűtői és kocsirendezői kabátokhoz;

Az ajánlatok az 1901. évi május hó 14-éig betérjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI. Andrassy-ut 73 sz. II. em. 43. ajtó) valamint minden üzletvezetőségnél megtekinthetők vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir.

államvasutak budapesti nyomtatványtáránál pósta utján is megrendelhetők, megjegyzevén hogy az általános szállítási feltételek minden példányáért 50 fillér a különleges feltételekért pedig 30 fillér fizetendő. A feltételeknek pósta utján való megküldése esetén 20 fillér pósta költség is beküldendő.

Budapest, 1901. április hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik)

Arad sz. kir. város közp. választmányától.

15—1901. k. p. v. szám.

Hirdetés.

Arad sz. kir. város központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az aradvárosi választó kerületben az országgyűlési képviselő választóknak a folyó évben kiigazított, és az 1902-ik évben érvényes birandó ideiglenes névjegyzéke, az újból felvettek és a kihagyottak névjegyzékével együtt 1901. évi május hó 5-ik napjától kezdve 25-éig bezárólag a városház tanácstermében közszemlére kitétetik.

Az ideiglenes névjegyzékek kiigazítása iránt írásban benyújtandó kérvények folyó évi május 5-től 15-éig, az ezekre tett észrevételek pedig május 16-tól 25-ig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalában fogadtatnak el.

Aradon, 1901. évi április hó 20.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos.
közp. választ. elnök.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája (Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Az **ARADI KÖZLÖNY** kiadóhivatala.

- Báll meghívók, hangulatkeltő színekben
- Körlevelek, litografikus szépségben
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
- Számlák, praktikus rendszer szerint
- Esküvői jelentések, meglepő választékban
- Névjegyek, dívatosak és secessiósak
- Plakátok, az új század reklamájának megfelelően
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

- Pontosság
- Olcsó árak.
- Diszkrét izlés

Dr. Wiener Gyula
fogorvos műtermét
ideiglenesen
Eötvös-utca 1. szám alá
(Rozsnyay-házba) 664
helyezte át.

KOCH DÁNIEL
kerékpár és varrógépraktár, villamos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek
kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 665

Divat- és rövidáru-üzlet
részére

kerestetik

egy ügyes

elárúsító segéd,

ki a román nyelvet is tökéle-
tesen bírja.

Arésképes ajánlatok **László**
L. és M. utóda Brassó, czég-
hez intézendők. 645

Régi,
jó karban lévő
ablakok

és egyéb használt

épületanyagok,

Választó-utca 13. sz. alatti
telepünkön 631

olcsón eladók.

Fodor és Reisinger,
mérnökök.

**Haszonbérbeadási
hirdetmény.**

A zárgondnokságom alá he-
lyezett nagyhalmágyi urada-
lomhoz tartozó s a nagyhalmágyi határban fekvő, u. n. Kornis tiszai és Beraria livada kaszáló és szántóföldeket nyilvános árverés útján a legtöb-
bet ígérőnek készpénz fizetés ellenében haszonbérbe adom.

Az árverés határnapjául 1901. évi május hó 15. napjának d. e. 10 óráját és helyéül zárgondnoki irodámát N.-Halmágyon kitűzöm.

Árverelni kívánók ugy a bér-
tárgyak, mint a feltételek tekintetében felvilágosítás iránt hozzám fordulhatnak.

Nagy-Halmágy, 1901. május 3-án.

Herschkovitz Ignác,
kirendelt zárgondnok.

661

Kitünő
házi szappan
olcsó áron
eladó.

Kilónként 36 kr. métermázsája
35 forint. 654

Minta megtekinthető a ki-
adóhivatalban, vagy özv. **Hu-
detz Ferenczné** urnónél József-
főherczeg-ut 21. szám alatt.

**Gyakornokul
felvétetik**

egy tisztességes családból származó 15—16 éves fiu

faüzletbe.

Ajánlatok nyelvismeretek közlésével „Szorgalmas“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 656

Valódi

perzsa szőnyegekben

ujabb küldemény érkezett.

3¹/₂, 4 és 5 méter hosszú nagyságokban is.

Ezen szőnyegek üzletünkben bármikor megtekinthetők.

Rosenblüh H. és Társa, Arad.

A közelgő

költözködési idényre

ajánljuk dus választékú

futó- és szalon-szőnyegeinket.

Legnagyobb választék

csipke- és szövet-függönyökben.

Rosenblüh H. és Társa, Arad.

Legujabb

ruha-kelmék, selymek, zeffir, delain, battist, crettonok.
Ujdonság angol vászon- és piquékben.

Napernyők

színes és fekete, nagy választékban.

Menyasszonyi kelengyék,
vászon és asztalneműek.

Rosenblüh H. és Társa, Arad.

Nagy raktár háztartási jégszekrényekben.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Páris, 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület- és műbádogos, csatornázás és vízvezeték házi
berendező Aradon.

Üzlet: Andrassy-tér 13. sz. (Minorita-épület.)

Telefon sz. 333.

Műhely: Batthyányi-utca 32. sz. (Saját ház.)

Telefon sz. 321.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű háztartási jégszekrényekben vendéglősök, hentesek és mészárosok részére; legujabb és legjobb szerkezetűek, melyek kevés jégszükséglettel kitűnően hűtenek. Fürdőkádak, zuhanykészülékek, angol closettek, fürdőszoba berendezések. Mindennemű konyhaberendezési cikkek nagy raktára. Asztali és függőlámpák, kocsilámpák, diszes madárkalitkák és fényezett edények, fagyalt-gép, mandula-örölő, kávéfőzők stb. — Elvállal mindennemű ornament- és épület-bádogos munkákat, fedéseket, diszes mansard- és tetőablakokat, csatornákat rajz szerint, pontos kivitelben, jutányos áron. 261

Nagy raktár háztartási jégszekrényekben.